

1924

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 19-వ తేది శనివారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, చైత్రమాస శుద్ధ పాడ్యమి ౧౩.

No. 16
సంచిక ౧౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవంతిది

తలనొప్పిల మాన్పును, పొయ్యిపొట్ల బాపును,
పర్వపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల దూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమటు పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

పక్క-నిడద్రీతో నహా చీసా 1-౩ రు 0-10-0; పజనో 1-3 రు 6-4-0. ప్రతియింట సుంపడగినిది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెటివీది మదరాసు.

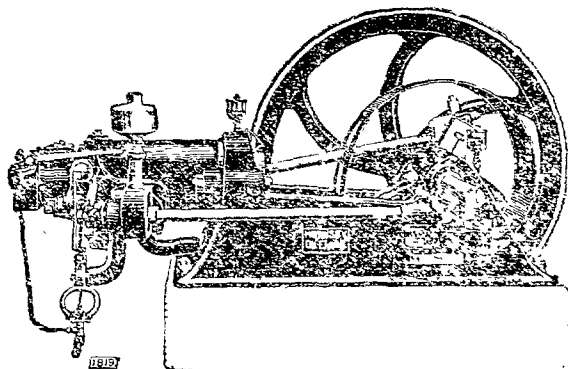
7-4-1924 తేదినుండి

మరలధరలు తగ్గించబడినది

రస్త్ న్ - హో ర న్ ను బై

ప్రొండర్లు పైపు

సు వసిధమైన ఈ ఇంజనులు
విస్తారముగా ఖర్చుగలచేతనే
ధర తగ్గించుటకు వీలైనది.

మాక్రొత్త ధరలు పట్టికిని

నెం ఎ 44 3 రు

చిత్రవిచిత్ర క్యాటలాగునకును

ఇప్పుడే వ్రాయును.

ఆ యి త్ ఎం జి ను లు

6.45 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్నికొలతలలో గలవు.

SOLE AGENTS IN MADRAS

MASSEY & Co., Ltd.

POST BOX No. 60

MADRAS.

OM
THE MYSORE GOVERNMENT SECURITY
Life and Marriage Assurance Company Limited.
Head Office: Life and Marriage Assurance Buildings, Mysore (South India).
 Capital (Fully subscribed) Rs. 5,00,000; Capital Paid up exceeds Rs. 3,00,000.
 Government Securities held Rs. 1,50,000; Life Insurance policies issued Rs. 15,00,000.
 Annual Premium income Rs. 50,000

Necessary security Deposit furnished to the Government of India as per Indian Life Assurance Companies Act 1912. Loans from Rs. 1,000 to Rs 5,000. Will be given with and without interest and security to our life Policyholders and bondholders. Next drawing for granting loans on 31st July 1924. Wanted Agents everywhere on liberal terms. Apply for particulars sharp to:-

Messrs. P. K. Rau & Sons.

Chief Agents, for Madras Presidency. 289, Thambu Chetty Street, MADRAS.

డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధనస్యము

అంధా దృష్టి, శిరస్సున, ఇంద్రియాలయందల నయనమును, పుష్కలము అను విషయము సర్వజనులకును తెలిసిన విషయమే కాదు! ఈ రోగిని తీయించు కలుగు వ్యాధులు సాధారణముగా ప్రాచీన కాలమునుండియు అవి

వ్యాధిగ్రస్తుని నస్యమును నివృత్తియొకముగానే తీసి యామలజాతియను బాధించు చుండును. ఇట్టి వ్యాధులకు అంధికి తీసికొనుచు లోకమున ముఖయోగింపబడుచు వచ్చి నవి గాని ఇవి యావ్యాధులను నివారించు లేక పోవుటయే గాక సమీపాంధకారము చేరినవిగా నుండుటచే తుదకు దేశలోగొమ్ము నంతయు తెడవీయబడినవిగా నుండ నేర్పడినది. తమవార ప్రాచీనమున పట్టును ఎవరైనాగలిగితే మంచి వైద్యులుగా తీరా నెవరికి యట్టి మందులునుడ ననే మిప్పుడు పయోగింపబడుచున్నవి. గాని అవి సుదానవరస ప్రయోజకములుగా గ్రహింపబడుట లేదు.

ఇవివరకే లోకమునందలను వ్యాధులు చేయబడి నున్నవైద్యులను కాలబట్టి దీనిని తీసి మేము విశేషించి క్షామింపబడిన పని లేదు. ఒకసారి యుపయోగించినయెడల దాని మిక్కిలి ప్రభుత్వము నదియే స్థాపించగలదు. దీనిచే బాధానివృత్తి గాంచి కృతజ్ఞతాపూర్వముగా గొప్పవారును కొందెవారును పంపిన యాగ్రాహకత్వము లెక్కన మిక్కిలి గానూనవి. ఈ సుగంధనస్యము నుపయోగించుటవల్ల మెదడు, కుష్టు, కన్నులలో నుంబొందిన సమస్త వ్యాధులను నశులముగా నశింపను. పీడనము, ఒంటిలోనొప్పి, కలలోనొప్పి, జలదోషములు, మొదలైన, కఠినమునకు వైబడిన గడ్డ వ్యాధులను ఈ సుగంధనస్యము పెట్టినది భిక్షము. ఇట్టి గుణవిష్టమైన గుణి యంతయులనుగా విక్రయించబడు నావధ మిదితప్ప మరేములే లేదు. చిరకాల ముంచిను చెదని సుగంధ విశేషములను, పొడి యభ్యాసము లేనివారికి సహిత మిది హితవుగా నుండును.

సాధారణముగా పోడినయవార లీ సుగంధనస్యమునుకట్టి రెండుసారులు ఉపయోగించినయెడల, ఇది సాధారణపు పోడి గం, గం పాకు అనుపయోగించినంత ఫలితమును. కాలదా వెలగల సాధారణపు పొగాకు పోడిలో నీ సుగంధ నస్యము కొకచిటికే కలిపియెడల కా పొగాకుకంటెయును మిక్కిలి పుష్కలవంత మగును.

బుడ్డి గ కి ల. క వి. పి. ఖర్చు అ ర దజక గ కి రూ. 2-0-0. వి. పి. ఖర్చు 0-5-0

అంగ్ల లేక ఆంధ్రభాషలో విలక్షణము వివరముగా వ్రాయవలెను.

విలాసము:- గురుబసవ అందు కంపెని లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు

అమృతధృతి

శిరస్సు మొదలు కాలచిటికెనవ్రేలువరకు

సంభవించు

అన్ని విధములైన రోగములను

చాధలను పోగొట్టగలిగిన

దివ్యాషధము

ప్రతిబొట్టు మందును అమృతమై యున్నది.

80 మోతాదుల గల బుడ్డి 1-కి రు 2-0-0 లు

వి. పి. రు 0-8-0 లు

కానుగో అందు కంపెని,

పా రే ర్

బొంబాయి.

KANUGO & Co., Parel, Bombay.

ప్రతి
అమృతధృతి
 తోపంపబడు
 రు 100-0-0
 బహుమతి టిక్కెట్టు
 పోగొట్టుకొనక
 యుంచుకొనుచు.

మహాభుగంసుమిత్ర

ఇది గొప్పవాడి గ్రంథము. ఇందు ప్రతిమానవుని జాతకము పూర్తిగా సంస్కృత శ్లోకపూర్వముగా వ్రాయబడి యున్నది. జాతకచక్రమున నకలుగాని, పుట్టిన తేదీ గడియలు గంటలుగాని మాట పంపిన యెడల అందలి ఫలితములు వ్రాసి పంపుదుము.

జాతకము వెదకుటకు రు 1-0-0

శ్లోకములు వ్రాయుటకు రు 1-0-0

అర్థము వ్రాయుటకు రు 1-0-0

పోషేజి .... రు 0-4-0

మొత్తం ..... 2-4-0 అగును.

అర్థం అవసరము లేనివారికి రు 2-4-0 లు మాత్రం అగును. కావలసిన వారికి వి. పి. గా పంపుదుము.

ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి.

గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు (గోదావరిజిల్లా)

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసలభము! (పోష్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణవిధికుము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అదిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అడుగులు, మొదలగువనియందు గలిగిడి నొప్పి లను పోగొట్టి జీవామును మంచి యారోగ్యమునకు చేచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేవావార నొప్పిలను వెంటనే మాన్పును. యిందు ఆశేకపిండధులు చేరినవి. అనుభవము గల దైవభవగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్ప వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియుగలదు.

చిరునామా:-
 ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
 పోస్టు నిడుమోలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

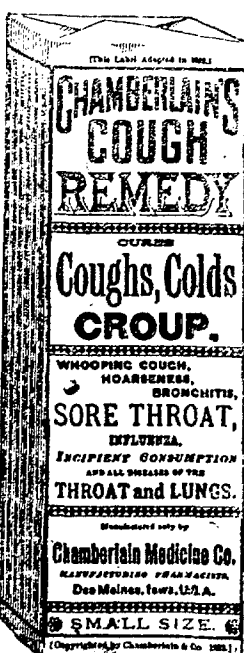
శ్రీ బృగుజ్యోతిషవరిశోధకమండలి

రాజమండ్రి

జ్యోతిషమున నమ్మకము లేని యిక్కామన జాతక కా త్రపునకాధారణకు దైవజ్ఞ శిరోమణులచే స్థాపించబడిన ప్రజలకు ఈ కాత్రమండలి నమ్మకము కలుగజేయుగా కాత్రురీత్యా వర్తించే జాతక ఫలములను ఋతువుగ వ్రాయుటకు ఈ మండలి వారు సంసిద్ధులైయున్నాడు.

జాతకమునకు ద్యాకభారములు వ్రాయుటకు 1-0-0
 జాతకయోగము 2 ను 4 భవిష్యత్తు 2-0-0
 సంపూర్ణ జాతకము 5-0-0 అశేషసిద్ధాంతగణితముతో 15-0-0
 పుట్టినతేదీ గడియలు స్థలము లేక చక్రము పంపవలయును. పృచ్ఛకులకు ఉండుశంకలకు జవాబు వ్రాయబడును.

వింజమూరి సూర్యప్రకాశశాస్త్రి వి. పి. దైవజ్ఞులు

చేంబర్లెన్ గ్లాసి

దగ్గు నివాసి

దగ్గు, జలుబు, కాక వా

యపు అను బిడ్డలకు వచ్చు

రోగము, గొంతుపుండు

గొంతు రాపు, రొమ్ముపడి

సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని

రకముల గొంతు వ్యాధులు

మొదలగునవి వటా పంచ

లై పోవును, అన్నిజాగ

లలో విక్రయించ బడు

చున్నది. (3)

A UNANIMIOUS VOTE OF CONFIDENCE

THE great minds of the country, the most gifted, the most intellectual and the most shrewd men, of position, power, prestige in public life, trusted and honoured alike by the people, have passed a singularly unanimous vote of appreciation on the work of THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, Ltd. Gentlemen who have been trained to observe things and deduce correct conclusions therefrom, have observed the work of this Pharmacy and have arrived at only one conclusion.

WHETHER it is an Official or a Non-official, a Brahmin or a Non-Brahmin, a Moderate or an Extremist, an Independent or a Conventionalist, a Swarajist or a Congressman, a Co-operator or a Non-co-operator, their opinion is unanimous on one subject.

THEY may have a hundred differences, a hundred opinions, a hundred programmes; they may speak from a hundred platforms; they may be inside the Council or out—it makes no difference on this matter. Their voice is unanimous in their appreciation of this Pharmacy.

THIS IS WHAT THEY SAY

NO PARTY
NO SPLIT
NO DIVISION

A group of experienced and eminent men considering the work of The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., unanimously pass a vote of Confidence. That is your Guarantee.

*The great Desabandhu and
Staunch Swarajist*
Sriji Chitta Ranjan Das.
President of the National
Congress, 1922.

"It has given me great pleasure to accept the invitation of Ayurveda Ratna Pandit Dr. N. V. Sri Ramacharlu, Ph. D. Sc., to visit The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., of which he is the Managing Director. I have had the pleasure of noting from the very large number of testimonials and communications received by him of the excellent results achieved by the use of the Medicines of this Pharmacy, particularly the "Siddha Kalpa Makaradhwaja," on the part of many people in several provinces of India, European and Indian, Parsi and Christian, Professional Medical men and Laymen alike. It is unnecessary for me to reiterate my faith in the value and efficacy of the ancient and valuable Ayurvedic System of Medicine of this land whose resuscitation through the efforts of gentlemen like Dr. Sri Ramacharlu is but one sign of the great National regeneration and revival that we are now passing through. I trust that this Institution will flourish and be a means of great help to suffering humanity in the land."

31st May 1923. (Sd) C. R. DAS.

The Hon'ble Dewan Bahadur
Sir P. Rajagopalachari,
K. C. S. I., C. I. E.
(Member, India Council)

"It has given me great pleasure to visit The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., of which Dr. Sri Ramacharlu is the Managing Director. After the eloquent testimony to the efficacy of Ayurvedic medicines borne by my esteemed countrymen, Messrs. C. K. Das and C. Y. Chintamani, anything that I may say may appear superfluous. The correct knowledge and use of

Indigenous medicines should be of great help to the practitioners of the English system; and I wish this Pharmacy a long career of usefulness."

27th Dec, 1923.

(Sd) RAJAGOPALACHARI.

*The Veteran Politician and
Staunch Congressman*
Sriji C. Vijayaragavachariar.
President of Indian National
Congress, 1920

I was intending for over a year to visit The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., and have had the pleasure of doing so to-day. Everything is neat and inviting. But what struck me most is the testimony of the high value of the Medicines especially "Siddha Kalpa Makaradhwaja" from persons who used them and that in language and spirit perfectly genuine.

18th April 1923.

(Sd) VIJAYARAGAVACHARIAR.

The Hon'ble Sir A. P. Patro.
(Minister, Government of
Madras.)

It gave me great pleasure to go round the various shelves packed with Ayurvedic Medicines prepared at The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., of which the learned and talented Pandit Sri Ramacharlu is the Managing Director. It is needless for me to add to the eloquent testimony borne by those who actually used and have been treated by the medicines especially "Siddha Kalpa Makaradhwaja" famous medicine in Indian System—with the knowledge and learning of Pandit Sri Ramacharlu a Scientific system could be established and when it is clearly explained, the Oriental system of medicine will appeal to the West. The concern has to be worked on a scientific and business principle. Every care is taken to prepare the medicines according to the Shastras and the various pre-

scriptives are full examined before application. In a spirit of service and devoted to relieve the suffering humanity the work is being carried on; it is bound to find proper encouragement. The system followed in this institution is very laudable and deserves success.

4th February 1924.

(Sd) A. P. PATRO.

*The Hon'ble C. P. Rameswami
Aiyar, C. I. E.*
(Law member, Government of
Madras)

"At the invitation of Mr. Sri Ramacharlu I had pleasure of visiting The Madras Ayurvedic Pharmacy Ltd. After perusal of the numerous Testimonials to the Efficacy of the Medicines prepared and sold at the Pharmacy, I can certify to the very useful work turned out by those responsible for the Institution. It is run on up-to-date and careful lines and of the Indigenous Science of Medicine is cultivated in a Scientific Spirit and with Assiduity, as it is apparently done here, it has a great future.

I wish him all success in his laudable enterprise."

1st Feb. 1924.

(Sd) C. P. RAMESWAMI AIYAR.

The Hon'ble Dewan Bahadur
T. N. Sivagnanam Pillai,
(Minister Government of
Madras)

"It gives me much pleasure to visit The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., and I am greatly impressed by what I have seen. The medicine for the efficacy of which Dr. Sri Ramacharlu has secured numerous testimonials from grateful patients and distinguished visitors are arranged in a tasteful manner and the Institution is a practical demonstration of the superiority of the Ayurvedic System of Medicine."

31st January 1924.

(Sd) T. N. SIVAGNAMAM.

The following Gentlemen have also spoken highly of our Pharmacy.

The Hon'ble The Rajah of Kollengode, Member, Executive Council, Madras.
" " The Rajah of Panagal, Chief Minister, Madras.
" " Dewan Bahadur L. D. Swaminathan Pillai, President, M. L. C.
" " Justice V. Ramesam, Judge, High Court, Madras [Travancore,]
Rao Bahadur R. Veeraraghava Iyengar, Chief Justice, High Court,

THIS VOTE OF CONFIDENCE on the Pharmacy by the leading gentlemen is the Safest Guarantee to you that the products of this Establishment are perfectly genuine, harmless, reliable and efficacious.

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"

(REGISTERED)

THE GREATEST NERVE TONIC OF THE DAY IS OUR PREMIER PREPARATION.

It is the result of correct preparation from correct ingredients according to correct Ayurvedic formulae and under the most advantageous conditions. It contains some of the most valuable ingredients in the Hindu Pharmacopoeia, such as gold, Prabhak, Mukta, Loha etc. It is a most potent cure for all acute and chronic diseases, such as:

AGILITY	BRONCHITIS	DYSMENORRHOEA	FEVER	IMPOTENCY	MLANCHOLIA	PARALYSIS
ANORRHOEA	CONSUMPTION	DYSPEPSIA	GLEET	JAUNDICE	MENORRHOEA	RHEUMATISM
ANEMIA	DIABETES	ECZEMA	GONORRHOEA	LEPROSY	NEURALGIA	SPERMATORRHOEA
ASTHMA	DIARRHOEA	EPILEPSY	HYSTERIA	LEUCORRHOEA	OBESITY	SYPHILIS, VENEREALS ETC.

60 PILLS FOR A COMPLETE CURE, Price, Rs. 10. (TEN), Postage Extra.

The Premier Indian Chemists and Druggists—under the Managing Directorship of

Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. SRI RAMACHARLU, Ph. D. Sc.

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, Lt.

[Authorised Capital :—Rs. 2,00,000

Paid up Capital :—Rs. 1,50,000]

Head Office : 44, Govindappa Naicken St., G. T.

Telephone : No. 1034.

P. O. Box, No. 151.

Tele. Address : 'KALPAM' Madras.

MADRAS.

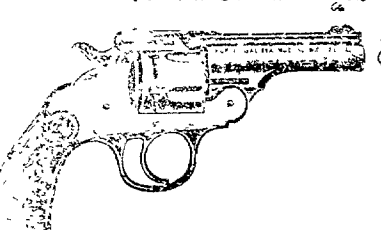
City Branch : 2/4, Mount Road.

Telephone : 837.

Royapettah Branch : 39, Bazaar Road;

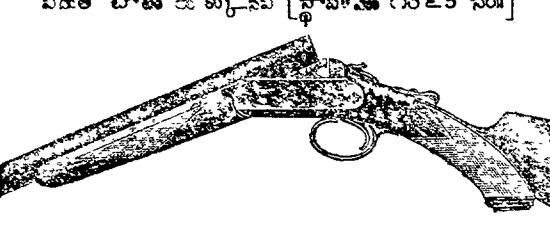
Laboratory : 'KAMALALAYA' Mylapore.

బంజారా రోడ్ లో టా రుసుకి సుపర్ థర్మగు
కంపెనీ వారిచే చేయబడ్డది. (8068)

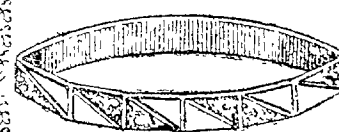
ధ ర లు
సరసము.
శ్రేణులగు
ఉచితము

వానావిధములగు రివాల్యర్లు అరులే
బజార్ టాటా జుక్కును [స్టాప్ టింక్ ౧౦౬3 సం॥]

2 రుసు 3.౨ 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును ఉన్నవి. తేలులో పెట్టుకొని లలిగించి కూడ దొరకును
యజ్. వి. భానాపాణి ౨౩ శ్రేణి లోను ౨౦ పేజు, ౨౦. ౧౨౫, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

అద్దరు చిన్నదియైనను లేక పెద్దదియైనను మిక్కిలి శ్రద్ధతో చేయబడును

పట్టులుతీర్చిన డైమండుగాజులు
8 న-7 నవంబరులో తయారుగును జత 1 కి చేదారము ౪ నా మజారి రు. 0.

బోలు చేతి గొలుసులు
4 న-8 నవంబరులో తయారు చేయవచ్చును. తరుగునామా మజారి జత 1 కి రు. 14

గె టి గొలుసులు
5 న-10 నవంబరు వరకు తయారు చేయవచ్చును జత 1 కి మజారి రు. 10, 15 వరకు గలదు.
172 శ్రీటులుగల అంగ పైన మా క్యాటలాగు 1 కి ధర రు. 1-0-౦.

(5) ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, చై సాబజురొడ్డు, మదరాసు.

1069

ఇ స నా వే లి

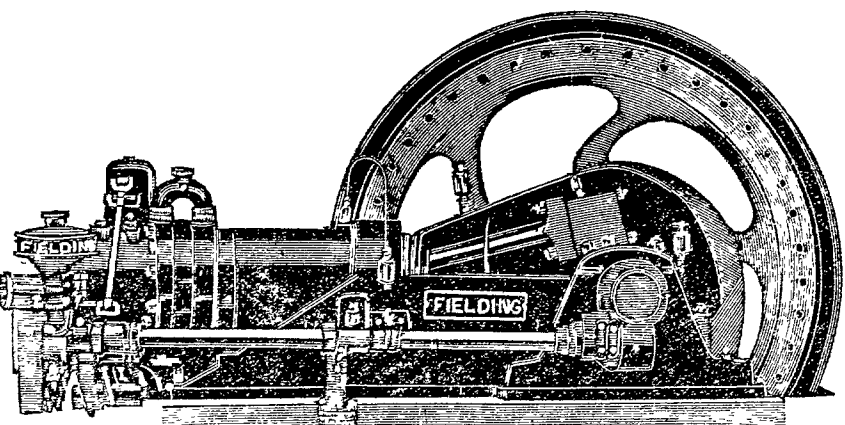
ఇ స నా వే లి అనుమా అంటి మలేయో టోవధమును వాడుటచే మలేయో రానీయక ఆటంక పరచును. ప్రస్తుత కాలముందున్న టోవధము లన్నిటిలోను దిట్టమైనది. ఇగ్నోర్డ్ క్యుయోనాను నేవించుటచే తుదురు, అయితే ఈ దిట్టమైన టోవధము నేవించిన బహు కాలము నుంచియున్నది తిప్పక తుదురు. తిరిగిరాదు. గొప్పవైద్యశాస్త్రజ్ఞులే దీనిని పరీక్షించి చెప్పి యున్నారే ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము ఒక మార్గము నేవించి మలేయో రానీయక ఆటంక పరచును. విడ్డలకు ఉపయోగించుటకు ఇ స నా వే లి అను టోవధముగలదు. ఇ స నా వే లి అనునదియే ద్రవరూపముగా తయారు చేయబడినది రక్షణములను మంచి పీఠికి తెచ్చుట యందు మిక్కిలి అద్భుతముగా జరిగేయును. మలేయో టోవధముచే బలహీన మైపోయితిమి వరి ఇతర కాలములచే కలిగిన అవయవముల నడలిక, నిస్సత్తున ముచ్చగుచుపోని పోగొట్టుటయందు మీకి సమానమై టానికు ము లేదయి లేదని నిస్సయముగా చెప్పవచ్చును.

తియరు వాయువు, మాత్రక్రొచ్చు రోగము, మూరియనందు ఉత్పా ఎక్కువగా చేరుట, యితర మాత్రకాళ సంబంధమైన వ్యాధులను పారదోలుటయందు అనమానమైనది, వాత రోగమునకు రామకాణము కంటిది.

Sole Agents for:— INDIA, BURMA & CEYLON
Messrs Gorio Ltd. P. O. Box. 159 BOMBAY

“ఫీల్డింగ్” ప్రసిద్ధి కెక్కిన న్యూట్రెపు కోల్డు వేవరైజరు
క్విక్ స్టార్టింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యంజను
STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

ఈ ఏప్రిల్
1 తేది నుంచి
ధరలు
యింకను
తగ్గించబడినవి.

సుమారు రెండేనిముషములలో వేవరైజరు చల్లని సిలిలో నుండిగనే స్టార్టు కాగల ఈ యింజనులను కొనుటకల్ల అనేకలాభములను పొందవచ్చును.
ఈ యింజనులకు క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు, సాధారణమైన క్రూడు ఆయిలు యింజనులకు అయ్యే ఖర్చులో సుమారు సగముమాత్రమే వచ్చును.

Post Box No. 203
Telegrams:— అన్నివైజులు యెప్పుడున్న స్టాకులో నుంచబడును.
MACHINISTS మీకు కావలసిన సైజులకు ఆలస్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు

**Sole Agsnts: D. L. Sastry & Co.,
12, Thambu Chetty Street, MADRAS.**

విశాఖపట్టణ మునిసిపాలిటీలో నివసించుటకు మంచివిశాలమైన నివేశనస్థలములు

వేలము! 17-5-24 (శనివారము) వేలము

విశాఖపట్టణము మునిసిపల్ కౌన్సిలు వారిచే 17-5-24 (శనివారము) తేదీ అనంతరమున తోచిన రోజున కరువార రోజు లగు ౨౪ తేదీన ఈ వేలము 7 గంటలు మొదలు 9-30 గంటలవరకు పబ్లిక్ వేలములో విశాలమైన నివేశనస్థలములు విక్రయింపబడును.

ఈ స్థలము మదరాసు టవును ప్లానింగు డైరెక్టరువారిచే అంగీకరింపబడిన ప్లానుల ననుసరించి ఇండ్లు కట్టుకొనుటకు మంచి విశాలము లైవిగాను, పట్టణమునకు మధ్యగాను ఉన్నవి. సాధారణ గృహస్థులు ఇండ్లుకట్టుకొనుటకు తగియున్నవి. విక్రయించబడుస్థలములు విశాలములైనరొడ్డుల అడ్డుమీది మెనుకొ రొడ్డునకు తూర్పుగా కొన్ని గజముల దూరములో మెయిన్ రొడ్డు స్థలములకన్న ఎక్కువ స్థలమును దున్నువి. ఈ స్థలము సంతకము చేసినవారి ఇష్టప్రకారము ఈ నివేశనములు విడిగా గాని వీలైన లాటులుగా గాని అమ్ముబడును. అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. 16 (పదియొక) స్థలములు. ఒక్కొక్క స్థలము తాలూకు ఏయో 200 చదరపు గజములు మొదలు 850 చదరపు గజములవరకు వుండును. నదరు స్థలముల ఉనికిని తెలియజేయు ప్లానులు గ్రేరాటున్న పేజువరకుల ట్రీయియున్న విశాఖపట్టణము మ్యునిసిపల్ ఆఫీసులో నుంచబడినవి. కావలసిన వారు ఆఫీసు తెరిచి యుండు కాలములో యెక్కువైన వేలము దినమునకు పూర్వము భోగట్టా నిమిత్తము నదరు ప్లానులు వగైరాలు చూచుకొనవచ్చును. స్థలముల వేలము స్థలములయంతే జరుపబడును.

“మంగిపూడి కామయ్య, మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు విశాఖపట్టణము చెయిర్మన్
27 మార్చి 1924 } మ్యూ. కా.”

ప్రతాప కి సూరి మాత్రలు

ఘాటును సువాసన గలవి

తాంబూలములోగాని విడిగాగాని పువ్వుకొనిన, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబుజ్వరము, సన్నిపాతము, దగ్గు, ఉబ్బనము, కలగా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటిదోషములు మొదలగు వ్యాధుల కిది వ్యూహాధములై పనిచేయును. 8
250 మాత్రల సీసారు 0.4-0 డజన్ రు.2-8-0 వి.పి.అ.6 (పి.సి. ఏ. అందు కంపెనీ. పెరిచేపి. (నల్లూరుజిల్లా.

చ మ త్కార గణితము.

ఈ గ్రంథములో చమత్కారగణితము, విశితగణితము, దిగగణితము, మనోగణితము, తేత్రగణిత సమస్యలు, చిత్రములు, అద్భుతములు, చిట్కలా, చిత్కళక్తులు, యంత్రిత్రము, తమాషాలెక్కలు, గణితాధానము గలవు. మంచికాంక్షకు, మనోబలమును, తెలివిన కృద్ధిచేయు రసవంతముగా చిత్రచిత్రిత్రెక్కలు ఇందులో నున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివిన గణితమునకు దనమానప్రజ్ఞయు, చమత్కారమును, యంత్రీయు తెలివీయు కలుగును. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము. పీసెల రు 1 య. వి. పి. చార్జి ఆ రు. ౫. 6 ప్రతులు రు 5 య. ౨౨ యు వారు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బొగ్గం, (గుంటూరు జిల్లా) అని వ్రాసె.

నూతన ప్రచురములు

బమ్మెర పోనామాస్ట్రోఫణితము

ఆంధ్ర బాగవతము	1-8	6-0-0
డిటో మేల్పురతి 2 భంపుటములు		8-0-0
ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము	1-8	5-0-0
ఆనందరంగ రాట్నందము	1-8	1-8-0
ఆనంతనిఘండము	1-8	0-14-0
అశ్వకవీయము	1-8	2-8-0
అధర్వాణకారికలు, పటిక	1-8	1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాంశగ్రంథములు మావద్దగలవను. క్యాటలాగులు చూడకొరకము.

వావిళ్ల- రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
292, ఎస్.కే.గేట్, చెన్నై.

ప్రస్తుతము పోస్టులు రూల్సు ప్రకారము. 0-2-0, రిజిస్టరుచార్జి, 0-3-0 తపాలాచార్జి అధికమగుచున్నది. మీరే ముందుగ వచ్చి యార్డరు పంపిన ఈర్పర్లు తగ్గుచు. పి. పి. లు పంపనచో సాము, మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యము చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును. మే నే జరు, బ్హారతి. తపాలాపెటె నెంబరు 212 మదాను.

13. శ్రీ ద్వారక భమిడి రామదీక్షితులుగారి దరఖాస్తు చదువడమైనది. విశాఖపట్టణము జిల్లా కార్యదర్శి సంగమమువారికి శిఫారసుతో పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.

క. వ. ఆలంగూరు పట్టణం, తిరువల్లి క్క-చోమదాసు.

ర కా క్షీ నంఁం యై త మాన శుంఁగ, శనివారము

వ న ల క్షీ య వా హ ము

[శ్రీయూత డి. యక. శ్లోకం]

కడుపుకూటికి లేక శతకటపడువ !
 నడుమునడచులేక నవసి యల్లాడి ! 1
 బీకననులతోడ బీనుపెంటులుగ
 నీకనించినయట్టి నిఱువేడలట్లు 2
 వసివా యుమెలకలు వఱువెట్లుగొన్న
 పసిమియారంబులు బలుచూకులన్ని 3
 వాడుమోవులతోడ వనట లూరించ
 పాడువడివనతో పనవుయ నుండ 4
 నంబేదకుయ్యలు నట్టె యాలించి
 సంబరంపడి తోనె సాక్షాత్కరించు
 నల చూహత్పురిపొల్కి నామగవచ్చె 5
 పులు గడుగగ దేవు మత్తముల్ లాగు 6
 కారాకలను దున్ని క్షౌరజసరితుల
 గారాము జివురుల గలికయాకులను 7
 గై నేసి బానిసీ కంబారతనము
 ద్రోసిరాజును జేయు రూపు సంకురిత 8
 పల్ల వంబులకల్మి ప్రస్ననిచాయ
 చల్లనిరసపుష్టి చాలుగా నిచ్చి 9
 పఱుగదనంబుల బడిమార్చియెండు
 మోటుడుల సహితము మోమెత్తిజేసె 10
 సత్వగజాశ్రీలు జాతిరల్చలుపు
 తత్త్వమున వనలు తనివియేపాండె 11
 ఆరామములు కడు నభిరామ మయ్యె;
 బోరానిగర్భానర బొదలిమిన్నుండె 12
 'స్వచ్ఛందతవన సిద్ధిమి కిచ్చె
 స్వేచ్ఛతోడ జెలంగడి సరి మికు సొమ్ము' 13
 ఆచయ గోయాలకొమ్మయం దూగి పాడె
 జనవునర దుమ్మెదల్ సొలుగా మ్రోగె 14
 అతని వనలక్షి నంకానరజేర్చి
 ప్రేముడి బెండ్లాడె విభవంబు నిలువ 15
 ప్రకృతిసౌకర్యంబు పడెను వార్షంబు
 సుకృతిలోకంబుపై జాత్యైసౌఖ్యంబు. 16

భు జ ం గ ము

ప్రసన్నానంద యణమూర్తిగారు బి.ఏ.యల్. టి.]

(సాహితీసమితి) -

కలువమానసురీతి వక్రంబునడక
 హీనజన్మనకట్లు నల్వెల్ల విషము
 లోకనంద్యునిలీల నాలుకలు రెండు
 తనరు నీబ్రతు కేల కాల్పనె భుజంగ ! 1.
 ఆతులభీషణభరణభారాభిరామ
 పృథుకవీశ్వరసన్నిధి విజ్ఞప్తిగి
 పడగ నెత్తిగ బోతుమా! పగులదన్ని
 తునుమ కేరీతి నైవ సేయ్యను; భుజంగ ! 2.
 కన్ను బుస్సుని బెడరింపగలవో యేమొ
 బాలకుల నంతయేగాని బాహుబలి
 హరి, నిర్భరతరదండధారియైన
 కర్ణవనిముఖు నిల్వనేగట భుజంగ ! 3.

అ ని ల ! భ వ దీ య చ ర్మ

లత్యద్భుతములు !!

[గంగేపూడి శేషగిరిరావుగారు]

రంగదుత్తుంగ గంగాశరంగవివల
 దోలికాకఠిక దూగంగఁ బాలె దీవు
 భోగిహేమంపుటయెల్ల లూగి నట్లు
 లని! భవదీయచర్మ లత్యద్భుతములు. 1
 రాజవంశిర పరివారావసీమ
 పృథువాటికలందున నెక్కవెకకి
 పూవులబొదరిండ్ల మాటునఁ బొంచెపొంచి
 సౌరభంబులఁ గూర్చియు జవల కీర్తు
 వని! భవదీయచర్మ లత్యద్భుతములు. 2
 పోతుటీగఁ బోరగాని భూతలాధి
 నాధసౌధము లెల్ల ననారతంబుఁ
 జొచ్చి సోరణగండ్లను మచ్చెకంట్ల
 మీఁచెఱుగల లాగియు వారితోడ
 నెక్కసక్కెము లాడు ది జెంతవాడ!
 వని! భవదీయచర్మ లత్యద్భుతములు. 3
 తొలుత యనునాతఁగిణి తోయములను
 జలక మాడియు పిమ్మట జనుల కెల్ల
 వీచెదవు నీవు వైశాఖశేఖరంబు
 భరణ 'బిశోపకాగ్ధ విదం రిరీర'
 మనెడినూక్తిని నేర్చుదు వనఁచు దోప
 ననిల భవదీయచర్మ లత్యద్భుతములు. 4
 మహితహిమనేకలంకార మహిమఁ జూపి
 వణకఁజేసెద కంఠటివారైన
 సరగ సప్తభిప్రస్థానాలతును
 బెండ్లిగడవనఁ గల్పించు ప్రియ మెనంగ
 చని! భవదీయచర్మ లత్యద్భుతములు. 5
 కటకట! విశాఖయం దనుకంపలేక
 నమ్ముఁ జేసెదు భూమిరుహమ్ము లెల్ల
 కలత పోవును సంద్రు నకారణముగ
 నావికాకళి ప్రాణంబు లావిధాన
 భవదీయచర్మ లత్యద్భుతములు. 6
 యని! భవదీయచర్మ లత్యద్భుతములు. 7

నడకలా వక్రములు నిరంతరము నీకు
 రంగునందర్శించె కర్ణంబు, నీకు
 బ్రతుకు కుఱింభరిత మే పడగ నిప్పి
 ఎగురబోతును సిగ్గు లేదే భుజంగ ! 4.
 కాశ్యలోకంబునందు నీగతులు గేరి
 ఏవగింపనివా రెవ్వరని కలరె ?
 విటులకును నీకు నొకపేరు పెట్టివారు
 బుధులు నీ డి చాలు పోపో భుజంగ ! 5.
 నాడు కృష్ణండు తలవైని నాటిట్టి
 దివ్యదదచిహ్నముల నిగ్గు తీరలేదు;
 ఘనకవీశ్వరద్వైతార్థభరణము
 వేర్వి చవిమాడ దలచినావే భుజంగ ! 6.

ఏకాక్షవిజృంభణము

[వెంట శేషేశ్వరులు, అపధానులు]

తొలిపలుకు

ఏ నొకనా నడుబోదయమ్మునఁ గావేరియమ్ములఁ
 గ్రంతుడిడి జగన్మిత్రుండను మిత్రున కర్హ్యమొనంగుమండఁ
 బ్రాచీనతాశపలకంఠయం బొండు ప్రవాహావేగంబునంగొట్టు
 కొనివచ్చి నాదోసిలెం జేరె. అందలి తొలిపలకంబు నవలోకింప
 దీనిం జదివి ప్రవాహముఖంబున కడువలయు నని స్థూలాక్ష
 రంబుల లిఖింపఁబడియె. దాన నాశ్చర్యదోదూషమానమాన
 నుండనై పుత్రింబ ల సాకల్యమ్ముగ నవలోకించి వాని గంగార్ప
 ణంబు గావించితి. అందుల ల వృత్తాంతము నిందు తు. చ. తప్ప
 కుండపొందుపఱచెద.

ఆఖిసవ్యవృత్తిపామనవిరచి తాకాశచహాపురాణము!
 గర్వభంగపర్వము; 'ఏ కాక్షవిజృంభణం' బహుశ్రయోదకాధ్యాయము
 'వనిఖిలపురాణేతిహాసవ్యాఖ్యానశైఖిసమేతుండైన నూ
 తునకు ఋషులిట్లని శల్పిరి

కం॥ కోకిల'కృతఘ్న' బిరుదం
 శే కాక్షులచంతిభంగ మేయంగమం శే
 యేకారణములఁ గలిగెనో
 సాకల్యము చెప్పమయ్య సమ్మతివ్రాహ్మి 1॥

కం॥ అని మునులు దిన్నంగోరిన
 విని మనమం దిమిత మైన శేషజనింపక
 'మను ద్యాపరాంతిమన శెల
 సినకథ' నూతుండు విన్ని సేయుచు ననియెన్ 2॥

కం॥ ఏ ననిచెప్పి పాట పినిపింప త్రుతిప్రియమైన, గానవి
 ద్యానిధులందు శేష్మ మహామహాలెల్లరు మెచ్చి యిచ్చున
 న్నాకము లందఁ జాలిన వనప్రియ మొక్కఁడు కాలకర్యసం
 ధానముచేత నాలుగుది నాలు పనించెను కాకిమాకలలోకం 3॥

కం॥ సమయాభిజ్ఞుని గాయకేశ్వరుఁ బిక్సామి నిర్మిక్షించి కా
 క మొకం దెక్కుడు భక్తిపేర్కొనిసాకర్యమ్ములంబెక్కిటిక
 సమకూర్చికో హితవాక్యము ల్పలికె; విశ్వాసమ్ముగల్గక, పిక
 ప్రముఖుండొచ్చుదినికృత్యంచుదలఁచె న్నావృత్త్యసంపూర్ణుడై 4॥

కం॥ ఒకరిశెంబడి నొకరుగా పికవలేణ్బు
 చెంత కేతెంచి నేవించి నేమ మడిగి
 వారిలో వారు తలలూచి 'వాగుబా'గ
 టంచు మెచ్చిరి గానంబు నాలకించి 5॥

కం॥ కోకిలకాకంబుల క
 స్తోకంబైనచెలిమి పొడనూపిన 'విద్య
 ల్లోకస్తుత్యుడపిక' మని
 కామలు సభిజేసి యిడిరి గోరవ మపుకుక 6॥

కం॥ తనతో నాడంగ బాడంగ
 గుణవంతులు లేరటంచు కోకిల చిత్త
 మ్మున చింతాక్రాంతుండై
 దిన మొకయేడుగఁ దలంచె దీనునివోతెక 7॥

కం॥ సత్సంగత్యము లేమిది
 జోత్సాహము దక్కియున్న యుత్తమకులజాన్
 మాత్యగ్యగ్రస్తుం డని
 మత్పితౌ వాయుసములు గోని రాగ్రహముక 8॥

కం॥ పాప మాకోకిలా భక్తునకు రుచియింప
 దామోగా కాకి గాంధర్వపటిమ
 చరియింప లేడుగా శవీవారావసం
 కులమైన రుద్రభూతలయనందు
 భుజియింప లేడుగా భూయ్యవస్వతిపూ
 తముగానియుచ్చిష్టసముదయంబు

వసియింప లేడుగా పసలేని శుక్లవృత్తు
క్షుప్తభాగ్యార్థభాగములందు
గీ॥ సహజపాండిత్యచాతుర్యములను
సామమత్రావప్త మౌ నాదములను
పలకఁజాలక వినలేక ప్రత్యేకము
మొక్కటిదే దేవుఁడు ద్వితీయంబును॥ ౯॥
సీ॥ భవనమోహనవచనమున్నర్థ గల్గినద్యజ
శ్రేష్ఠఁ డొప్పునె పితృభవంబు
రవ్యరాజోద్యానసమ్యగ్విహారి యౌ
పిక రాజ గాంచునె ప్రేతభూమి
అంతఃపురీ ప్రాథకాంతావృత్తిపికేంద్రుఁ
డరుగునె శుక్లవృత్తుగ్రములకు
స్వాదుపల్లవనుమానవత్ప్రేక్షావన
ప్రియ మిచ్చుగింపునె బింబుల
గీ॥ నైజగాంధర్వవిద్యాపరాజితండు
రసికవరులున్న సత్సభారంగతమందు
పొండితీవిశేషము గన్నజముఁ గాని
యూసరత్నములఁ జూప నాన గొనఁడు॥ ౧౦॥
క॥ కొలఁదిదినంబులు గడచెను
కలహములు కల్క పిక కాఁబలుకుక
కలిగెను సంధియ మటుమై
జలిబిలిపలుకులుగల యొక చిరజీవుఁడ౯ ॥ ౧౧॥
క॥ వర్ణమున వర్ణమున
నిర్ణయ మొనరించుపట్ల నేనె గుఱుండక
కర్ణానంద మొనర్పగ
పూర్ణంబగుజయముఁ బొందఁ బోలు బికంబుక౯ ॥ ౧౨॥
కా॥ నన్ను నెచ్చెడు నాడుగానపటిమన్నావాగ్నిశేషాన్నుల
విన్నానమున లేక నేయఁడగదా పృథ్వీసలిక గీర్తనం
పన్నత్యమునఁ బొచ్చు నన్నరిహసంపన్నత్యము న్నేయు నా
యాన్నత్యము సహింప నేరఁడు పికం బత్వంతగర్వాంధియై॥
మ॥ అని తల్కించుచు వాయు సాధముడు కార్యంబెట్లు సాధింపనా
నని యేకాక్షులతో విచారణము నేయక వార లూహించిప
ల్కిన దాఁచి వనప్రియంబును పరితీంప న్నభిం గూర్చి వా
నిని రావించిపరాధివిండుటకుపన్నె న్నెక్కుడు స్త్రోతముల౯॥
క॥ ఒకనాఁ డొంటిగ నుండిన
పికము న్నీక్షించి కాకి ప్రేలెను తననో
టికి వచ్చినయట్లుల దా
నికి సంతుల గల్గదాయె వృష్టి యొకింతేక౯ ॥ ౧౩॥
క॥ ఉండెఁ గదా సహధ్యయన మొక్కడ మాకును నీకు నీవె పో
భండనపండితుండప్రభావ మొకింతయు మాకు లేదె; నీ
దుండగము లన్నిహించి దయతో ఓడనాడితి మింతిదగ్గ నో
యండజవంశపాంస యిదియౌ మరయదగడించుమార్గముల౯॥
క॥ కొలఁదిదినంబుల నీకుం
గడిగిన గర్వముగఁడకావర మెల్లక౯
తొలగింపఁ జేతుఁ గనుమని
పలుకుచు దివి కెగిసిపోయె వాయు మంతక౯ ॥ ౧౪॥
క॥ తదుపరి యొకసభ జరిగెను
విదితంబయె కాకులందు పెద్దకలంకం
‘బదియేమొ జూతుగాక’ని
సదయాత్మ్యుడైనపికము చనెఁ దత్సభకుక౯ ॥ ౧౫॥
సీ॥ శిరమెత్తి మెడతెప్పి గరు లల్ల విదలించి
‘కావుకా’నని యొక్క కాకి కూసె
నొంటికాలనె నిల్చి ఘంటాపథంబుగా
పాటపాడె నొకండు వాయునంబు
శ్రుతిమేళించి తంతులు త్రొంచి పలవించె
‘వమె తినటు చిరంజీవి యొకడు
కంఠము సవరించి కర్ణకళోంబు
గాఁదాడెముసలికాకం బొకండు
గీ॥ పదములు వడంక గద్దదన్నఁచు తోడ
పట్టరానట్టిసంతోష ముచ్చపగ
సృత్యవాద్యసంగీతపాండిత్య మెల్ల
నట ప్రదర్శించె నొక్క వాయునగుండ౯ ॥ ౧౬॥
క॥ తమకుం గల యాపాండి
త్యము జూపి పికేంద్రుఁడూడఁ దత్సభ సంగీ
తముఁ దాడు మంచు బలవం
తము జేసిరి కాకు లత్తు దౌర్జన్యముమై॥ ౧౭॥
క॥ ఆకాకులసభఁ బాడెగ
కోకిల యిచ్చము వొందకున్ని నిజంబుక౯
‘కాకులతో’ దాఁ దెల్పెను
౨౧

క॥ మాయంతవార లడిగిన
నీయధముడు ధిక్కరించె నటువంటిపకు
ప్రాయక శిక్షింపమి య
వ్యాయంబని యనిరి వాయుసాధము లంతక౯ ॥ ౨౨॥
క॥ మితిమీరినకోపంబున
శ్రుతిమించుచు రాగ వయ్యె సుననత్తుల౯
తతవిద్యాయుతు గోకిల
పతిఁ దాకిరి యధ్యమందు నాయనము లటక౯ ॥ ౨౩॥
కా॥ కాలం దన్నిరి నేల గాచిరి సఖాగ్రము స్వయోగించి పె
నాల న్రువ్విరి గేలి నేసిరి యసందగ్ధప్రలాపంబులక౯
ప్రేలంబొచ్చిరి పెన్నికాచములతో న్నృత్యముల్నేసి ప
క్షులక౯ పట్టుట గొట్టి రెంతయను కాకస్వాము లప్పట్టుక౯ ॥
సీ॥ పగవారితో దాను తగవడ దాయెగా
తగినంతకత్తి లే దాయె గాన
‘అన్యాయమన్యాయ’మని చెప్ప దాయె గా
అనఁ నవారు లే రాయె గాన
అన్యుల క్షింపుమని వేడ దాయెగా
రక్షించువారు లేరాయె గాన
విశ్వేశ్వరస్వరంబు విడనాడ దాయెగా
ఆత్రోవనుఁ దాళఁ దాయె గాన
గీ॥ ఔర; యెంత యెంత జూపె నాపికంబు
సాహసంబున్న నయ్యజే సాహసంబు
వైరు లూనరించువాధ దుగ్ధముగాన
బడలి స్మృతిదప్పి నేలమై వ్రాలె పికము. ౨౪॥
కా॥ ఆకాళంబున నట్లే వచ్చు మునిరాధ్యంబు మైత్రేయఁ ‘డే
మికల్లోల మటంచు డిగ్గి స్వతపోదృష్టి న్నిజం బంతయుక౯
సాకల్యముగఁ జూచి ‘పాప’మరి, శాస్త్రమన్నకన్నేత్రుడై
కాకు లల్లడమందగుట వలిక౯ గాఁభీర్య వాక్యంబులక౯.
కా॥ చాలం జాలును మిహాక్రమము లాకాంతము లన్నిండె; గ
గోల న్నానుడు పారిపోవకుడు మత్స్యోధానలబ్ధులచే
రాలం గొట్టెద మీదుపక్షములు నీత్ర పోయి మీదేహముల౯
నేలం గూల శేషితు నేడు జనుఁ డెంచే రక్షకు ల్గిన్నక౯ ౨౫॥
మ॥ అనఁదై ప్రాణము వైగబోయె; భవిష్య రామమున్నిండెయెం
దును దిక్కెవ్వరు గానుపించ రకటా, వోనంబు గావించినా
మని శోకించుచు చిత్త ముత్తలపడక ధ్యానించి కాకంబు లా
మునిపాదంబుల వ్రాలివేడ్కినిరి, తప్పవైపుమం చాతనిన్.
గీ॥ ఆటవి దరికొనవచ్చు దనానలంబు
కరణి గ్రీష్మకాలంపు భాగ్యుని పగిది
నాగుండె మండి యానునీంద్రోత్తముండు
పలికె మేఘుంభీర నిర్వసముతోడ.
కా॥ శాస్త్రకాభరణున్ పికేశ్వరుని మాతృర్యగ్రహణేశులై
రంతుల్లాటిన మీదురంతముల కర్హంబైనమాదంబె క
ల్పించున్, దింతును మీదుగర్వమిదె కన్పించున్ప్రభావంబు మీ
దంతంబులర రాలఁజేసెదను మద్యాగ్రజధా రాహతిక౯ ౩౦॥
క॥ అను మునిపలుకులు సుగ
వినబడియెనో లేనో, వెంటవెంటనె ధర్మమై
గుణహీనుల కాకుల దం
తనికర మూడిపడియెను గతబల్యాత్మమై. ౩౧॥
కా॥ ఒక్కొక్కవేళ నర్జున నియుక్తశరంబులు నూటిదప్ప మే
లేక్కిన వల్లెవల్ల మొకయందుక లక్ష్మ్యము దప్పకపు; మేలో
ధిక్క్రొత్తి గన్న దండధరు దివ్యగుణంబును దప్ప; దప్పవక౯
నిక్క మొకప్పుడేని ధర్మశురు శాపము రిత్తవోవునే! ౩౨॥
గీ॥ బోసిశోకం గని పొంగి పోరినచ్చు
దుఃఖమెల్లను డిగ్గమింగి ‘దుండగముల
కర్పనా’క్షు చేహులెంచుఁ గారు
తెల్ల రానునీంద్రుని నుతియింతుట్లు. ౩౩॥
క॥ శిక్షించిన భక్షించిన
రక్షించిన నీదురణ గాజీవములే
దక్షులుని యీకాకల
పక్షులు ప్రాశ్నించుచుంటి బ్రాహ్మణవర్మా! ౩౪॥
క॥ యునియను ప్రాణాయా
మములక౯ సత్కీర్తిగన్న మహానీయుడవో
సుమనోవతంస ‘కైపుల
న మహీశేవుని’ కమలనాభుఁడు వరీశన్. ౩౫॥
కా॥ ఎటిగి యెటుంగనేర కొనరించి మంతమహాపరాధ మీ
కరణిఁజరింపుఁబోము మతికల్గి చరించెద మొక ముందు నీ
చరణము లాన మాకు గురుశాపమాతృత్వ కిట్టి దుష్కీర్తిక౯
శరణ నొసరిగురుయఁ గురుప తమ సారసంభవో తమా. ౩౬॥

క॥ అండజ వంశియుగం
మండనమా పికపతి నవమానంచు యా
దుండగములు సహియింపుము
దండములు సేతుమయ్య లాపసివర్మా.
క॥ ఆగ్రహాయుతులై విప్రులు
నిగ్రహ మొనరింపఁ గావసరిడు డేఁ
డుగ్రము పడి భూసురుని య
నుగ్రహ ముదయించుచో, మనోధమబ్బుక౯.
క॥ ఈమాటికి ‘తలెయక యా
వామరు లూనరించినట్టి పాపచయంబుక౯
‘సేవమున టియింపుము
మామానము గావుమయ్య మానివరీజ్యా.
క॥ అంఘములేని గుఱ మ్మిని
బాంతిపులమైతి మెల్ల నైనను నీ న్ని
త్యంతము సేవించుటచే
క్షుంతిపుల మైతిమయ్య సన్మనవర్మా!
క॥ నీకన్నను దిక్కెవ్వరు
మాకియడ లేదు మన్నింపఁదగుక౯
లోకాతితుండవు నీ వీ
కాకుల బాధనీయ కైమిఫలించుక౯.
క॥ పక్షులు కుక్షుంధరు లే
కాక్షులు నైట్టి మమ్ము నారడివెట్టక౯
(?) దక్షులు గన మెత్తుర జగ
ద్రుక్షుకి నివేయగట్టి ధర్మముగలజే.
క॥ ఎరుగక సేవ మివ్వను
పరితాపము నొందుచున్న వారము మమ్ముక౯
గురుకురువా కలితు. డవై
భరియింపక తిప్పదయ్య బ్రాహ్మణవర్మా.
క॥ పరితాపానల తల్లుల
శరణాగతులైన గగనచారుల నెల్లక౯
కరుణాపీక్షుముల ముని
వరుఁ డవలొకన మునర్చి భాషించె నిటూర్.
క॥ మీమీయంతర మెరుగక
కోమల మృదుమధుర గానకోవిదు పికముక౯
పామరతి గేలిసలపక౯
ధీమంతులు మాచి మెచ్చ గరుర మిమ్మున్.
సీ॥ ‘సృష్టికర్తలె బహుదేవకుమ్యరీ
డ’ని వారిసాటి సయగ వశంబె
‘తోకయున్నదటంచు నెకంబు చేతుశే
గంగగోవును శునకంబుతోడ
‘రజశేషులై యంచు రాజహంసంబును
బకవ్యుత్తో బొల్పఁ బాడియగు నె
కాలంబులటుమఁ గోకల కాకులక౯
సరిబోల్పఁ జూడఁ గా సరసమగు నె
గీ॥ బ్రాహ్మసామ్య మున్నంతిసంబంబుగల్గు
దాంతింగిక గుణసామ్య మబ్జవలయు
గాక, నక్కకుం దేవతాలోకమున క
దెంతి దూరము గలకొ పీక్షింపవలదె.
గీ॥ కలి సమీపంచె దుష్కృత్య కారణంబు
స్వాయ్య మన్యామ్య మొకఁగసాధ్యంబు గాదు
మిమ్ము దూషించినంతి లాభములేదు
కాలమహిమంబు దరియింప గా వశంబె
క॥ వినను మీకుం గలిగిన
జ్ఞానం బుపయోగపరచి సదర్భాను
స్తానరతిక౯ గొని క్షేమ
స్థానంబు లటన్న సద్యశంబును గనుడీ.
క॥ అనుమం దాఁ జెప్పగ వల
సిన ధర్మార్థము లెల్ల జెప్పినమాదక౯
గుణనిలయుక౯ బికవయ్యక౯
గని మునినాథుండు వత్సఁ గౌతూహల్యమై,
కా॥ ఓపికబాల నీకు గలయోపిక చాల ప్రశంసనీయ మీ
యాపద నీకు రాదగని దైవం దైవవిధం దంప గా
నోపమ గల్గెఁగాకులగనుంగొనుమయ్యక్షమింపుమయ్య,
నాపలు కాకింపుము గుణాలయ నీస శుభము గల్గెడి;
గీ॥ ఉత్తమున కెన్న నాగ్రహ మొక్కతెను
మాత్ర మే నిల్చి పిమ్ము మామమగును
నీచులకు వీర్లు కాలమ్ము నిలచి యుండి
రగులు శ్రోధానంబు కారణము లేక.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము - చెన్నపురి

పదునేనవ సంవత్సరాది సంచిక తయారైనది

ఉగాదిసంచిక సకాలమునకు వెలువడెనని తెలుపుట శేంతయు సంతసించెదము. ఆంధ్రదేశమున కాంగ్రెసుసభ జరిగియుండుటచే, కాకినాడసభలకు సంబంధించిన వృత్తాంతములను ముద్రించుటవలన మయ్యెను. దేశనాయకుల మహాపన్యాసములు ఆంధ్రమహాజనుల కుద్బోధకరముగ నుండునని ఎంచెదము. చిత్రకటములలో కాంగ్రెసు సభకు జెందినపటములు గలవు. శుష్కశరీరుడగు మహాత్మునిపటము, ఎట్టివారిహృదయమునయినను కరగింపకమానదు. దేశమునకై యింతటి కష్టములబడుచున్న మహాత్ము ననుసరించుట ఆధులధర్మమని హెచ్చరింప బనిలేదు. లేబరునాయకుల పటములును, భారతీయ, ఆంధ్ర ప్రముఖుల పటములును సంచిక నలంకరించుచున్నవి. గంచికయందు వ్యాసరాజములు పెక్కులు గలవు. వేంకటపార్వతీశ్వర కవుల విహంగవిమూసము, స్వభావచిత్రమును చక్కగ వర్ణించుచున్నది. సేపూరి లక్ష్మీనరసయ్య ఎం. ఏ. గారి "సాహిత్యవిమర్శనస్వభావము" మల్లాది

సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారి "పెద్దనాద్యునియందంతము" మేడేపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారి "విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము, గిడుగు వేంకట సీతా పతిగారి "నన్నయభారత చందో విషయములు" మున్నగు వ్యాస మలలోన, వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు, బుర్రా బాలకృష్ణశాస్త్రిగారు, జంధ్యాల వెంకటశివకవులు, వెంకటశేషేశ్వరకవులు, వడ్డాది సుబ్బారాయుడుగారు, మంగిపూడి వేంకటశర్మగారు, జనమంచి సీతారామ స్వామిగారు, శృంగారకవి పాపారాయుడుగారు మున్నగు కవివరుల పద్యములతోను ఆరంభప్రస్తావన మున్నగు విశేషములతో సంచిక విరాజిల్లుచున్నది. క్రొత్తపల్లి సూర్యరావుగారి "ఉచితవేష" మరు కథ ప్రాచీన ఆధునిక సాంప్రదాయములకు గలభేదము దెలుపుచున్నది. నూతనసంవత్సర పంచాంగ మెప్పటివలె జేర్చబడినది. సంచికలో 38 పుటలుగలవు. నూతన సంవత్సరాదిసంచిక ఆంధ్రులకు సమృద్ధము గూర్పు నని నమోదము.

విషయానుక్రమణిక

ముఖపత్రము—విషయసూచిక—పంచాంగము, ప్రస్తావన—పత్రికాధిపతులు, గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధవిమోచనము, విహంగవిమూసము—వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు, పదనము—(పద్యములు) వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు, రక్తాక్షి—(పద్యములు) బుర్రా బాలకృష్ణశాస్త్రిగారు, గాంధీమహాశయప్రశంస—(పద్యములు) గార్లదిన్న సుబ్బారావుగారు, సాహిత్య విమర్శనస్వభావము—సేపూరి లక్ష్మీనరసయ్యగారు ఎం. ఏ., ఆశంసము—(పద్యములు) వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు, ఉచితవేషము—క్రొత్త పల్లి సూర్యరావుగారు, అన్యాయదేశము—(పద్యములు) మక్కుపాటి వేంకటరత్నము గారు, పెద్దనాద్యునియందంతము—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు, తిక్కన సోమయాజిస్తుతి—(పద్యములు) పాన్నలూరి సూర్యనారాయణశర్మగారు, ఆత్మిక శక్తులు—ఆర్య సుఖదేవర్యగారు, శ్రీకృష్ణదేవరాయలు—(పద్యములు) జంధ్యాల వేంకటశివకవులు, ఆంధ్ర సారస్వతము - హాస్యరసము—ఆంధ్ర శేషగిరిరావుగారు, వేమన—(పద్యములు) శృంగారకవి సర్వారాయుడుగారు, వసుచరిత్రము - చంద్రికా పరిణయముల కథావస్తునిర్మామ—శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులు, కావ్యరచన—(పద్య ములు) తాపీ ధర్మారావుపంతులుగారు బి. ఏ., ఎల్. టి., చైతన్యస్వరూపసిద్ధాంతములు—పారనంది జగన్నాథస్వామిగారు ఎం. ఏ., ఎల్. టి., ప్రబోధము—(పద్యములు) వేంకట శేషేశ్వరులు, ధర్మశాస్త్రము - మహామహేంద్రజాలము—పారనంది రామ శాస్త్రిగారు, విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతము—మేడేపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు, మకర సంక్రమణము—(పద్యములు) వడ్డాది సుబ్బారాయుడుగారు, నన్నయభారతమందలి ఛందోవిషయములు—గిడుగు వేంకటసీతాపతిగారు బి. ఏ. యల్. టి., ఈశ్వరప్రార్థనము—(పద్యములు) గోదావరి సత్యశారాయణగారు బి. ఏ., వృక్షములు - మను ఘ్యలు—పార్వంది సత్యనారాయణమూర్తిగారు, 3౦ వ దేశీయమహాజనసభ - కాకి నాడ—ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారి స్వాగతోపన్యాసము, మాలానామహమ్మదాలీగారి అధ్యక్షకోపన్యాసము, తీర్మానములు, అఖిలభారత ఖిద్మత్ప్రచర్యసప్తాంశోత్సవము - కాకినాడ—ఆచార్య ప్రభులచంద్ర రే గారి యువ న్యాసము, అఖిలభారత స్వచ్ఛందసేవకులమహాసభ-కాకినాడ—శ్రీయుత జవహరిలాలు నెహ్రూగారి యుద్బోధనము, అఖిలభారత హిందీ సాహిత్యసమ్మేళనము—కాకినాడ, శ్రీయుత కాకినాధుని నాగేశ్వర రావుగారి యాహ్వానసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసము, శ్రీయుత బాబురాజేంద్రప్రసాదుగారి అధ్యక్షకోపన్యాసమునందలి భాగములు, అఖిల భారతకిలాభతుమహాసభ - కాకినాడ—మాలానా మేకతాలీగారి అధ్యక్షకోపన్యాసము, యావద్భారతగ్రంథాలయమహాసభ-కాకినాడ—శ్రీయుత జయకరుగారి అధ్యక్ష కోపన్యాసము, భారతదేశీయ సంఘసంస్కరణ మహాసభ - కాకినాడ—సర్ టి. సదాశివయ్యగారి అధ్యక్షకోపన్యాసములోని భాగములు, అఖిలభారతవిద్యార్థిమహా సభ - కాకినాడ—శ్రీయుత దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారి అధ్యక్షకోపన్యాసము, అఖిలభారతవిద్యుత్ కట్టప్రథమమహాసభ - కాకినాడ—శ్రీయుత కాకినాధుని నాగేశ్వర రావుపంతులుగారి అధ్యక్షకోపన్యాసము, అఖిలభారత గ్రంథాలయప్రచర్యనము - కాకినాడ—శ్రీయుత న్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారి అధ్యక్షకోపన్యాసము, అఖిలభారతవిశ్వకర్మమహాసభ-కాకినాడ, అఖిలభారత మహిళామహాసభ-కాకినాడ—

మాతా కస్తూరిబాయి గాంధీగారి అధ్యక్షకోపన్యాసము, ఆంధ్ర భజగోవిందము—(పద్యములు) బాలకవి తుమ్మల సీతారామమూర్తిచౌదరిగారు, మహాకవి రవీంద్రుడు—తణిక్కల్ల వీరభద్రుడుగారు ఎం. ఏ., దేవాలయములు, దేవస్థానపు స్త్రీము—మల్లాది సూర్యనారాయణరావుగారు, అశ్రుపాతము—(పద్యములు) జంధ్యాల వేంకటశివ కవులు, గీర్వాణభాషా ప్రచారము—మద్దులపల్లి వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, స్వప్నలోకము—(పద్యములు) చింతలపూడి శేషగిరిరావుగారు, మట్టిరెంట్ల—కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు, శరద్రాత్రి - నాయకాన్వేషణము—(పద్యములు) కొణిదెన బాల కృష్ణయ్యగారు, వేమన—కాలనిర్ణయము—బండారు తమ్మయ్యగారు, పసిరిమొగ్గులు—(గేయము) అడివి బాపిరాజుగారు, కవితాస్వరూపము—యనమండ నారాయణ మూర్తిగారు బి. ఏ., రాటుము—(పద్యములు) భూతపురి నారాయణస్వామిగారు, బ్ర. ఆచార్య పద్మ పార్వతీశంకరు ఎం. ఏ., శ్రీగాంధీఆంధ్రభాతీయమహావిద్యాల యము—వీలూరు, ఆనందము—పొక్కులూరి లక్ష్మీనారాయణగారు, బ్రహ్మచర్య ము—(పద్యములు) కాటావులపల్లి రామమూర్తిగారు, మనుచరిత్రము-స్థానీయములు—యడ్లపాటి వేంకటసుబ్బారావుగారు, పరిణామగీతి—(పద్యములు) తురగా వేంకట రామయ్యగారు, అధర్వణవేదము—యల్. శే. వేంకటేశంకారు ఎం. ఏ., ఎల్. టి., దివ్యగానము—(పద్యములు) సన్నిధానము సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు, నాగార్జు నాచార్యుడు—దువ్వూరి జగన్నాథశర్మగారు, మాలాపంచరత్నాలు—(పద్యములు) మంగిపూడి వేంకటశర్మగారు, రాజ్యాంగతంత్రమున పక్షాభిమానము—అల్లూరి సూర్య నారాయణగారు, ఉమ్మడిప్రబోధము—(పద్యములు) పెనుమర్తి వేంకటరత్నంగారు, శాసనావళి—సి. ఆర్. కృష్ణమాచార్యులుగారు, భీష్ముడు (౧) బ్రాహ్మయోధుడు (౨)—(పద్యములు) వెంగళపూడి దాసయ్యచౌదరిగారు, ప్రాచీనభారతసమరతంత్రము డి. యల్. శర్మగారు, శ్రీరామస్మరణావృత్తము—(పద్యములు) జనమంచి సీతారామ స్వామిగారు, శిశుక్రీడాపరత్వము—కొప్పూరి నారాయణమూర్తిగారు బి. ఏ., ఎల్. టి., సాహితీసమితిసభ్యుడు, వర్ణము—(పద్యములు) శృంగారకవి సర్వారాయుడు గారు, వర్ణవికాసము—చిల్లరిగి శ్రీనివాసరావుగారు, స్వరణ—శ్రీమన్ బాలకవి ధూపాటి కొండమాచార్యులుగారు, జాత్యభిమానము—కొండిపర్తి వీరభద్రాచార్యులు గారు, కారదాతారావళి—విద్యాన్ కట్టి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు, భక్తిమార్గము—వారణాసి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు, యజ్ఞములు—వెనురునూడి రావలక్ష్మీనర సింహారావుపంతులుగారు బి. ఏ., ఓంటరికాపుకన్నె (గేయము)—అధికార్ల సూర్య నారాయణరావుగారు బి. ఏ., బి. యల్., వైద్యగ్రంథములు—ఒకభీష్మగర్వరండు, కాలధిక్కుతి—(పద్యములు) నోరి వ్యవహారశాస్త్రి బి. ఏ., సాహితీసమితిసభ్యుడు, రసము - రసాయనము—కామయ్యపి మృత్యుంజయవర్మగారు, కాకినాడ : కాంగ్రె సునం దెత్తిన యఖిలభారతీయస్వరాజ్యపతాకము—(పద్యములు) చాగంటి విశ్వపతి శాస్త్రిగారు, ఇంటిరియర్ ప్రెస్రెస్సు - భారతదేశమునకు లాభకరమా?—కందుకూరి ఈశ్వరదత్తుగారు బి. ఏ, ఆయుర్వేదసంస్కరణము—ముడిగొండ బుచ్చయ్యలింగ శాస్త్రిగారు, కాలప్రభావము—దుర్గవహంతి సీతారామశర్మగారు, ఆరోగ్యసాగము—బొల్లాప్రగడ సుందరగోపాలరావుగారు, చిత్రపటములవివరణము, ప్రకటనలు.

చిత్రపటముల విషయానుక్రమణిక

మహాత్ము గాంధీ - రంగలచిత్రపటము, లేబరునాయకుల పటములును, భారతీయ ఆంధ్రప్రముఖుల పటములును ఇతరపటములును బహురమ్యముగ ముద్రింపబడియున్నది

నూతన సంవత్సరాదిసంచిక వెలులు

దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు 1.0-0 దినపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు 1-4-0 వారపత్రిక చందాదారులకు 1-4-0 ఇతరులకు 2-0-0 ప్రముఖుల పోస్టులు రూ. 0-8-0 రిజిస్ట్రేషన్ పోస్టుచార్జి అధిక మగుచున్నది. మీరే ముందుగ మణియార్చు పంపిన ఈఖర్చు తగ్గును. పి. పి. లు పంపినచో సాము మాకు డిక్టేట్ చేస్తాము ఆలస్యముగ చేయటము పత్రికల పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును. సంచికలు తపాలులో ముపుటకు తపాలఖర్చు ప్రత్యేకముగా చార్జి చేయదు.

ఆంధ్రపత్రిక చందా ఏర్పాటులు

దినపత్రిక సంవత్సరచందా రూ 24-0-0 అర్ధసంవత్సరము చందా 12-0 0 మూడుమాసములు చందా 6 4-0 మాసమునకు చందా 2 2-0 వారపత్రిక సంవత్సరము 1-8 ,, ,, 4-0-0 వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడును.

మేనేజరు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టిపేడి, మద్రాసు.

నిన్ను ప్రాప్తమి నీ పరివారమును (గురు ప్రాప్తి) మంచి
 పుత్రులను పండుగమున చేరవైకంటా సత్యాగ్రహమున దురుగ
 లేదు.

కృష్ణాజిల్లా బోర్డు అధ్యక్ష పదవి

కృష్ణాజిల్లావారి కొకవిన్నపము

ఇటీవల కొత్తగా మన జిల్లాబోర్డు కొనబడిన అధ్యక్షుని నెన్నుకొను అధికార ప్రకటనమును బురస్కరించుకొని కొంత మంది సోదరసభ్యులననుచు చాలమంది మనజిల్లా ప్రముఖులవలనను ప్రోత్సహింపబడి అధ్యక్ష పదవి నాశించుచున్నాను.

విస్తీర్ణమైన మనజిల్లాసానికన్యపరిపాలనా విభాగమును ప్రజానురంజకముగ నిర్వహింపవలయు నన్ను ముందుగా అధ్యక్షునకు తగినంత సామర్థ్యము కావలయునను విషయము మారెఱుంగనిది కాదు.

అట్టి సామర్థ్యము, అనుభవము, కార్యనిర్వహణక్రి, సమృద్ధము నాయకుగలవని మీరు విశ్వసింపినచో, నేనాపదవిని బడయుటకై తోడ్పడ గోరుచున్నాను.

నూజివీడు 17-4-24 వెంకటరామయ్య అప్పారావు. ఎమిందారు ఆఫ్ మీర్జాపూరు.

కౌగ్రంథాలయ భవన శంఖుస్థాపన

(స్వకీయవిలేఖరి)

తెలవాడ- 17-4-24: ఈదినము ఉదయము 8 1/2 గంటలకు కొత్తపేట కార్మిక గ్రంథాలయ భవనమునకు మామ్యునిసిపల్ ట్రెజురీ చేరేమేక మ-రా-శ్రీ కాతా పూర్ణానందము పంతులు గారు శంఖుస్థాపన చేసిరి. కార్యదర్శిగారిని జేడికమువలన శంఖు మునుసూర్చి ఈదినమంతయు తెలియచిచ్చినది. 1916 సంవత్సరమున సర్వభూతదయాకు అంజనేయదాసువారి కొకకపైని మ-రా-శ్రీ కాశీనాధుని సాగే శ్రవరావుపంతులుగారు పగలు పనిపాటుచేసి జీవించుకార్మికుల యుపయోగార్థమై ఒక రాత్రి పాఠశాలకు ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి. పిమ్మట 1917 సంవత్సరమునందు పాఠశాలకుతోడుగ గ్రంథాలయ మొకటి స్థాపించబడినది. 1920 సంవత్సరమునందు గాంధీమహాత్ముడు ఈ గ్రంథాలయమునకు విచ్చేసి కార్మికుల యోగక్షేమముల నరసియుండిరి. మ్యునిసిపాలిటీవారు సంవత్సరము 1 కి నూత్న ఇరువది రూపాయల గ్రాంటు నిచ్చుచున్నారు. ఈ ఉదయము శంఖుస్థాపనచేయబడిన సభ్యులు 12: చొ గజములను మ్యునిసిపాలిటీవారు ఉచితముగ నిచ్చి నారు. కార్మికుల అభివృద్ధికై శ్రీయుతులు అయ్యచేవర కాశీ శ్రవరావుపంతులు, కి. కొండరెడ్డిగారులు మిక్కిలి తోడ్పడుచున్నారు. త్వరలో ఈ సంఘమునకు భవననిర్మాణ ప్రయత్నములు పూర్తియగునని కోరుచున్నాము.

నెల్లూరు మండలము

కాంగ్రెసు నాయకుల పర్యటనము

నెల్లూరు మండల గణకర్మముగా ఎన్నుకొనబడిన శ్రీయత బుజును సాంబమూర్తిగారకు, గణమెళ్ల సర్వవీర భద్రరావు (ఇద్దం కార్యకర్త కాకినాడ), వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, కే. పార్థసాధి అశ్వంగారు, పోలవరపు గోవిందరావు, గూడూరు శేషారెడ్డి, జేకబ్బాట్ల గంగయ్య, సింగం ల్లి సేకర సుబ్బాపుగారులు మండల కాంగ్రెసు పూర్వమును బంధువుల నొకవారిక (అవురూపల్లి) యను నన్ను ధృతి 11 1/2 గంటలకు వసిగిరి చేరిరి. ఆపాతి కొమలగామతో ఉభయపార్శ్వమున కీర్తించుకీర్తనలను పూచుచు నైలును వచ్చుచుండటచే నైలనునులతో చాలమందిగమిగుడ సాగిరి. సన్యాసంఘమువారు అధ్యక్షుడు నాగరెడ్డి మొదలగి. జేడుదయమున అధ్యక్షుని ఉపసాహిత్యము గ్రామము వెంట గొప్పయిరి. మంతల కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి నాయకత్వమున ద భవనలతో గూడ ఉపసాహిత్యమునది. సభాభవనమున మొదటిరోజున దిరువది గాట్లముల పైని శ్రీ ఆ నూ తులకుకుడు చేయండిరి. భవనమునకు బదులు చేయండిరి. అపురూపాల్లి ప్రార్థనకీర్తనలను మొదలుపాడెను. పిమ్మట ఉదయమున 9 గంటలకు సన్యాసంఘమువారు ప్రారంభోత్సవమును పూర్తిగారు. పిమ్మట అధ్యక్షుని నియోజకవర్గానినది. ఆర్యా సముదా వెన్నెలకంటి గోపాలరావు గారు సాధించిరి. రంగయ్య, జేకబ్బాట్ల గారు గూడ ప్రసవించిరి. అది నేడు శనివారమునది.

గుంటూరుజిల్లాబోర్డు అవసరసభ

అధ్యక్షునియొక్క అక్కరలేదనుట

గుంటూరుజిల్లాబోర్డు సభ్యులలో కొందరు ప్రెసిడెంటు ఎన్నికలవిషయమై ఆలోచించుటకు ప్రత్యేకసభ జరుపవలయునని కోరియుండుటచే 16-4-24 తేదీన జిల్లాబోర్డు అవసరసభ జరుపబడెను. 40 మంది సభ్యులు సభకు హాజరైరి. జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకొనుటకు అధికార మివ్వవలయునను తీర్మానము క్రమముగా ఉపపాదించబడి, ఆమోదింపబడిన తరువాత, బోర్డారుల తక్షణముగ ఒక గవరణను మోచించిరి. ప్రెసిడెంటు నెన్నుకొనుటకు జిల్లాబోర్డు తగినస్థితిలో లేదనియు ఈవిషయము కొంతకాలము కట్టిపెట్టవలయుననియు మీరు నూచించిరి. మీరు గుంటూరువాస్తవ్యులయ్య, సత్తెనపల్లితాతూ కాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నామినేటుచేయబడిరి. వీరిటల ఉప పాదించుట క్రమముగానే యున్నది. ఈ విషయము కొంత చర్చ జరిగినతరువాత సభ్యులు తీసికొనబడెను. 21 మంది సభ్యులు అనుమతముగను, 19 మంది వ్యతిరేకముగను సభ్యుల నిచ్చిరి. ఇందువలన జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు యొక్క యింకా కొంతకాలము ఆగిపోవలసి వచ్చెను. ఈతీర్మానమున ప్రజలకు చాల ఆకాంక్షగను కలిగినదని చెప్పవచ్చును. ఎన్నికలనిలిపివేయవలయునని సభ్యుల నిచ్చినవారిలో ని ద్యా వంతులలో ముఖ్యులు తెనాలికోర్టు వకీలు గురభితులసిదాసునాయుడుగారు, నరసారావుపేట వాస్తవ్యులు కోటి శ్రవరావుగారు యింకా మరికొందరు గలరు మొత్తమునాద తోకలుబోర్డులన్నియు, కాంగ్రెసువారిచే నాక్రమింపబడినగాని, ప్రజారంజకముగా పనిచేయుజాలవని ప్రజలలో యభిప్రాయము ప్రబలమన్నది. యిప్పుడైనను మరొకవిషయమవలె, దేశక్షేమమునకు పనిచేయుటకు ప్రజలుపూనుకొనవలయును. ఏదియెట్లు లున్నను గుంటూరుజిల్లా యింకా కొంతకాలము, నామినేటును ప్రెసిడెంటుతోనే సంప్రత్తిచెందవలయున్నది

(గుంటూరుమండలవాసి)

ఇండియన్ టారిఫుబోర్డు

భారత వర్తక సంఘమువారి యభిప్రాయము

బొంబాయి 18 ఏప్రిల్: టారిఫుబోర్డువారి నివేదిక ప్రకటనయొడిచు దొరకనకావారి యవమిత్రులైన యభిప్రాయమును చెప్పకపోవుటకలన విచారించుచు భారత వర్తక సంఘమువారు యిండియా దొరకనకమునాకి (కాణిజ్యకాణము) కాయము యీ ఆలస్యము కలన విశేష రైతులకు కష్టమగునట్లు వాదించుచు హిందూ జేషములో చాక ధరలకు దిగుతుచేయుట కి కను అవకాశము గలగునని తమ సానుమానమును తెలియపరచుచున్నాడు. గ్రేటు బ్రిటన్ ను యునైటెడ్ స్టేట్సులో టారిఫుబోర్డువారు తమవిచారణలను జేయుగాముగించి వచ్చే క్లిరువ వారు ముగించినవను నిదొరకనకమువారికి యీ సంఘమువారు సలహానిచ్చుచున్నారు. ఇండియన్ టారిఫుబోర్డువారు యిప్పటికతె అచ్చటనుండి యిచ్చటకీ తిరుగుచుండ్ ధిల్లీలోగాని సిమ్లాలోగాని తమ ప్రధాన కార్యాలయమును పెట్టుకొనవలెను. అచ్చటి నుండి ఆమెకాలోరేనే సాక్షులను సమము మీద పిలువవచ్చుటకు బోర్డువారికి అధికారముండవలెను. ముగించుచు వర్తకసంఘమువారిట్లు చెప్పుచున్నారు. టారిఫుబోర్డువారి ఆలోచనలు, భాధకాయున్న పరిశ్రమలకు రక్షణ యొనగటకు వీలగురిగిరి తిక్కయెవల భారతదేశభవలకు విశేషమైన ఆరాధనగా కలదు.

(ఆంధ్ర)

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

మచిలీపట్నము పోర్టు గూర్పు పెడ్ కొంతకాలమువరకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము 2 దఫాలు గ్లడఫా 1 కి 4 వినములుచొప్పున మూసివేయబడునని యిందుమూలముగా అందెరి తెలియజేయడమైనది.

6-5-24 తేది నుండి 9-5-24 తేది వరకు 20-5-24 ,, 23-5-24 ,,

లాహోరులో జైలు

ప్రతిదినము 40-50 మంది చనిపోవుచున్నారు

లాహోరు, ఏప్రిల్ 19:- ప్రభుత్వముయొక్క ఆరోగ్య శాఖవారు, ప్రాంతీయ సంఘమువారు విశ్వవ్యాప్తము లావర్చుచున్న జైలు యేమాత్రమున క్లిగిన చిన్నజైలు కనబడవు. ప్రతిదినము 40 నుండి 50 మందివరకు చనిపోవుచున్నాడు. పట్టణము లుండరు భవనకంపిరులైయున్నాడు. చాలమంది యిండ్లకు వడలి పెట్టిపోయిరి. భౌగోళికమున ఆరోగ్యవైద్యమైన ప్రజలకులకు తమ నివాసస్థలములను మార్చుకొనిరి. పురపాలక సంఘమువారు ఆరోగ్యాధికారి యగు ఎ. బి. ఆరోగిగారి యాధిపత్యముక్రింద జాడ్యమును రూపుమాపుటకై తమ ప్రయత్నములను జేయుచున్నాడు. వ్యాధి వ్యాపింపకుండ జేయు సకలును పైగు టీకాలు జేయించియు జహు విఫలమగా జరుగుచున్నది. ఇప్పటివరకు 2,80,000 మంది మరణిస్తే టీకాను జేయించుకొనిరి 4 రూప్రీతికొరకు అడ అప్పుడిలో ప్రత్యేక వీడ్కట్లు చేయబడినవి. క్లిబరెన్సుండి ఎలక్షన్లకు చంపుట ప్రారంభమైంది. 10:0 ఎలక్షన్ బోర్డులు హాజరులో ఉన్నవి. చంపబడిన ఎలక్షన్ మొత్తము 8080 కు విచియున్నది. అటువ్యాధులను బాధితుల వైద్యశాల బాగా ఉపయోగపడుచున్నది ఇప్పుడి కను 45 మంది రోగులు వైద్యశాలలో చికిత్సచేయబడుచున్నారు. హింట్సు పార్కుకు బతుకు 50 విడి కుడివెటను 50 యిడికల యిండ్లును కట్టించినవి. దేశాలలో అప్పుడే 50 కుటుంబములను 12:30 మధ్యాహ్నమున ప్రజలెండిరి. 50 మంది యిచ్చట నుండుటకు ఆనట్ల యిచ్చటబడిక.

సమస్యలు

పురపాలక సంఘమువారి వారి భూరక్షయోగ్యులను చాచి తోడ్చుచున్నారు. లాహోరులో ప్రసిద్ధరైతుజను మెస్సేస్ బదల్చంద ఆంతు కంపెనీ చేరినదాయను అగా కాలా వైతర మగారు 2 రైద్యశాలకు దునిపాలిటి దగ్గరగా కొన్ని కుడివెటను ప్టిండిరి. హిందూలలో పైగు కలిగినవారి నిమిత్తము అటువ్యాధులను చికిత్సచేయు వైద్యశాలయొక్క ఇప్పటికి 19 మందివారు ఉపయోగపడుచున్నవి. కటికము లిక్షణను కట్టబడుచున్నది

భయంకరముగు సిద్ధిగతులు

అముజు పంజాబులోని సియాల్కాటు మొదలగు యితర జిల్లాలలో పోల్చి చూచి ట్టుమున, లాహోరులో వ్యాధి భయంకరమైన పనులే చాలియున్నది. సియాల్కాటు, కోట్ గులూరు జిల్లాలలో మరణములు మిక్కిలు మూడున్నవి. మొన్న ఏప్రిల్ 6 తేదీన ముగించిన వారములో రైల్వేలను 2 ట్టి చూచిట్టుమున చాలా బలవంతము 9060 జనము చనిపోయియుంటు చేయున్నది. సియాల్కాటు జిల్లాలో మార్చి 31 8418 మంది చనిపోయిరి. రిడవాల్ గోటకు జిల్లాలో 1500 మంది చనియు, గుజరాతులో 971 మందియును చనిపోయిరి. లాహోరుజిల్లాలో 408 మంది చనిపోయిరి.

ఈక్షేమపక్షికులకు గాంచి పంజాబు దొరకనకమువారు యిచ్చాగిని రూపుమాపుటకై ప్రత్యేక గ్రాంటుగా 50 వేల రూపాయలను ఆరోగ్యశాఖాధికారి కిచ్చిరి. దీనిలో టీకాల ఉపయోగము 81,600 మంది పేగు టీకాల ముంకొని వైద్యమునందు మిగిలినది పేగు ప్రజలకులలో అచ్చట రుగము చికిత్సయి మెప్పులకొరకై వినిమోగిచుచును. (ఆంధ్ర)

రవ అంధమండల గ్రామపాలక సుహాసభ

15-24 తేదీ గోదావరిజిల్లా అలమూరు గ్రామములో జరుగబడున గాన గ్రామపాలకులను అభిమానుల దయచేయ ప్రార్థితుం. గ్రామపాలకుల గౌరవ అధికమువలన పాఠశాలకు పాఠశాల సూరియట గ్రామముల గ్రామ మొదలగు పాఠశాలయములకు గురించి చర్చించి తీర్మానించబడును. ఇవ్యాధులకు భయము మెల్లిపూడి శ్రీరామ

గిని సర్ కార్యదర్శులు: మెల్లిపూడి నాగిరామ గోపాల గ్రామపాలకులు పేర్, విష్ణుగారు సర్వంగాలు మునిరెడ్డి పొప్పిలిగి గ్రామపాలకులు బయ్యారెడ్డి మొగిలీ గ్రామపాలకులు వి. పళ్ళ - టి. వీరవరన్న గ్రామపాలకులు పుల్లె, పొన్నా శ్రీ గ్రామపాలకులు పొన్నా

గూర్కా: వ్యవసాయ ప్రజలక్షేమకాట అలమూరు 10 మైళ్లు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రక్షాసంవత్సరాదిసంచిక తయారయినది

—:—:—

ఇదేసేవ సంవత్సరాదిసంచిక తయారై చందాదారులకు వరుసకమమ గా కంపుట ప్రారంభించినాము. చందాదారులు త్వరకడక స్వీకరించెదరని ప్రార్థించెదము.

సంవత్సరాదిసంచిక అక్కరలేని చందాదారులు దయచేసి ముందగా తెలిపియెడల మాకు పొదుపులు కలుగుగ గాకుండును.

వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924 సం. ఏప్రిల్ 19 వ తేది

శనివారము

అవసరకర్తవ్యము

—:—:—

గాంధీమహాత్మునితో చిత్రరంజన దాసుగారు కలిసి సంప్రదించుట కింకను వీలుగలగలేదు. కలకత్తానుండి బొంబాయివరమునకు ప్రయాణము చేయదగిన స్థితిలో దాసుగారు లేకుండుటచే, ఉభయ సమావేశము త్వరలో గలుగునని దోచుదు. స్వరాజ్యకమనాయకునితో సందర్భముల నన్నిటిని చూచుచువరకు, గాంధీమహాత్ముడు వివాదగ్రస్తములగు శాసనసభ ప్రవేశాది క్రశ్నలగుర్చి తన యభిప్రాయమును ప్రచురించజాలడు. అయినను యగుండియా పత్రికలో వ్రాసినట్లు, ఇతరవిషయములలో నెట్టి మార్పు జేసినను జేయకున్నను, నిర్మాణ కార్యక్రమమునం దెట్టి మార్పును మహాత్ముడు గావించబోడు. ఈ విషయమై మహాత్ముడు స్పష్టముగ చెబుచున్నాడు. అందుచే జాహ్నా సమావేశమువలన నేమి ఫలితము గలుగునో యని ప్రజల తేదుజూచుచుండ నక్కరలేదు. వెంటనే స్వహింసవలసిన వను లేన్నియొగలవు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు ముఖ్యమగు నిర్మాణకార్యక్రమము నన్నివశములవారును నిర్వహింపక వచ్చును. ఏ కారణముచే నయినను సరియే నీ విషయమై ఉపేక్షపహించుట గొప్ప ప్రమాదమని, మహాత్ముడు మరల వ్యక్తపరుచుచున్నాడు.

ఎంతమంది దేశసేవకులును ప్రచారకులును (అలో అంతమందియి సేవకై తమ శక్తినంతను వినియోగించి యునని, మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. ఇజల కర్తవ్యము నింతకన్నను స్పష్టముగ చెలుపలేనా? శాసనసభలో ప్రతిరోధమువలన జేయగలవని ఎద్దియో తెలిసినది. ప్రభుత్వమువారి అధికనూచనలను, శాసనసభ్యులలో కలసికట్టుతనమున్నచో, నిరాకరించవచ్చును. అటుల జరిగినపుడెల్ల ప్రభుత్వమువారు తమకు గల అసాధారణాధికారమును వినియోగించి, బడ్జెటుగ్రాంటులను పునరీద్దరించెదరు. ఇటులజేయుట ప్రభుత్వమునకు వరిపాటయినది. వీరిచర్య మొదట కొంత విద్వారముగ గనపించినను, ఇప్పుడది సర్వసామాన్యమయినది. ప్రజాభిప్రాయమును గమనించి ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయమును మార్చుకొనుటలేదు.

ఈ ఆర్థికల పేరుతోనే, సంస్కరణముల పేరుతోనే, నిరంకుశముగ మెలగుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో, శాసనసభలకు వెలుపల గాఢమగు కృషిసలిపినగాని, పునాములు బలపడి స్వరాజ్యసాధము నిర్మితము గానరదు. ప్రజాశక్తి ననవసరముగ వ్యయపరుచుట వరికనిపాడిగాదు. కలకత్తా కార్యదేవనలో నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిర్వహించెదమని, దాసుగారు చాటియుండిరి. అన్ని వశములవారు నిర్మాణకార్య నిర్వహణమునకు తోడ్పడుకొలదియై, స్వతంత్ర ప్రభావము వెల్లడియగుచు ఉండును. పరాధీన భావము తొలగుచుండును. జాత్యైక్యము బలపడుచుండును. స్వరాజ్యస్థితి గలుగుచుండును. ప్రభుత్వమువారు సయితము, నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు తోడ్పడవచ్చును. అట్టితరి వారి దృష్టివశముగూడ మార్పుకొందక తప్పదు. బీహారు ప్రభుత్వమువారు తాములను పాఠశాలలో ప్రవేశపెట్టుటకు నిశ్చయించిరి. జాతీయ పాఠశాలలకు గ్రాంటుల నిచ్చుటకు, మ్యునిసిపలు సంఘముల కనజ్ఞనిచ్చుట, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు సర్క్యులరు బుపేసి తెలియుచున్నది.

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి వైఖరి ప్రశంసాపాత్రము. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి మార్గ మవలంబించి, నిరోధములను తొలగించుట మేలు. నిర్మాణ కార్యక్రమము రాజకీయ కార్యక్రమము గాదనుట, పొగరెట్టు. స్వాతంత్ర్య మనేకముఖములగలది. నిర్మాణ కార్యక్రమము పలువిధ స్వాతంత్ర్యములకును దారిజూపును. కద్దరు, ఆర్థిక రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముల కాధారభూత మగును. అస్పృశ్యతా నివారణము, సాఘిక మాలిన్యమును పోగొట్టి, జాత్యైక్యతకును, సత్వర స్వరాజ్యస్థితికిని తోడ్పడును. జాతీయవిద్య, విద్యావ్యాప్తికి తోడ్పడుటయగాక, భావజాన్యమును పోగొట్టి, స్వతంత్ర శక్తిగల పౌరులను తయారు జేయును. జాతీయవిద్య నేర్చినవారు, దేశసేవాసక్తులై, మాతృభూమిని దీర్చుకొనగలరు. పంచాయతీల నిర్మాణము, తగవులను సామ్యముగ పరిష్కరించుటయగాక, స్వచరిపాలనాభివృద్ధికి మూలాధార మగును. ఇటులనే తరచి చూచిన కొలదియై, అన్యసహాయములేక స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణమే తరణోపాయమని విదితమగుచున్నది. నిర్మాణ కార్యక్రమము నందలి కొన్నియంశములు సత్వరఫలము లొసంగవచ్చును. మరికొన్నియంశములు, భావ్యభ్యుదయమునకు తోడ్పడవచ్చును. కాని నిర్మాణ కార్యక్రమము వృధగ మాత్రము బోజాలదు. ఎంత కార్యము జరిగిన అంతవరకే ఫలముండును. పని ఎక్కుడు జరిగినకొలదియై, ఎక్కుడు లాభము గలుగుచుండును. స్వరాజ్యము త్వరగ సిద్ధించుట గాని, సిద్ధింపకుండుటగాని, ప్రజల స్వప్రయత్న బలముపైననే ఆధారపడియుండును. ఇరుల యనుగ్రహముపై నాధారపడియుండునంతవరకు, భారత జాతి ధైర్యసాహసముల గోల్పోవు చుండును. నిర్మాణశక్తిని విడనాడును. దేశదృష్టి యందు మార్పు గలుగుచున్నదనుట తథ్యము. అస్పృశ్యతా నివారణ విషయమై, ఎక్కుడు సంచలనము గలిగినదనుటకు, వైకం పరిస్థితులే ప్రబల నిదర్శనములు. ఇటులనే దేశదృష్టి వెలుపలినుండి లోపలకు దిగుకొలదియై, నిర్మాణకార్యక్రమపు విలువ యత్యయించుచుండును. స్వరాజ్యము చేరువకువచ్చుచుండును. సమస్త శాసనోల్లంఘనాదిప్రవృత్తియలవసరమయినను, పొనిని సాధించుటకు నిర్మాణకార్య

క్రమమును నిర్వహింపక వచ్చదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రభుత్వచట్టములను నిరాకరింపవుడు, శాసనోల్లంఘనకు గడంగవలసియుండును. అప్పుడు నిర్మాణ కార్యక్రమపరిక్ష నెదుర్కొనవలసియుండును. ఎటుజూచినను, దీనినుండి తప్పించుకొనుటకు వీలుండదు. గాంధీమహాత్ము డందుచేలేనే, నిర్మాణ కార్యక్రమము విషయమున మరల కట్టుదల జూపుచున్నాడు. ఎల్లరును దీనిని చేపట్టవలయునని కోరుచున్నాడు. మహాత్మునిపై భక్తిగలవారెల్లరును, అతని యాదేశములను నిర్వహించుట ముఖ్యము. నూతన సందేశముల కొరకును నూతన కార్యక్రమములకొరకును ఎదురుజూచి, ప్రజలిదివరకు తమ కాలమును వ్యర్థపరచిరి. మరల నిట్టి యుద్దేశ్యముతో కాలమును గడుపుట అసర్వపాతకమని దెలుపనక్కరలేదు.

శాసనసభ: హైందవచమస్య

హైందవ సమస్య విషయమై పార్లమెంటు సభలో జరిగిన చర్చ కొందరు నాయకుల కాశాభంగము గలిగించెను. ఇండియా సహాయ సహాయమంత్రియగు రిచర్డుగారి ప్రసంగముగాంచి, జన్నాగారు మిగుల ఆశాభంగులయిరి. సంస్కరణములలో మార్పులుగలిగిన చాలుననిదలచెడి తమ వంటివారికి గూడ నియ్యది వెగటుగ దోచెనని, జన్నాగారు బలుకుచున్నారు. జన్నాగారికిని, మితవాద నాయకులకును ఎటులదోచినను, నిజసందర్భముల గుర్తెరిగినవా రెవ్వరును వేరుగ జరుగుననిదలచియుండలేదు. హిందూదేశ సమస్యను పక్షవివాదములలోనికి దింపగూడదను యాచాంమును అంగ్లదేశము చాలకాలమునుండియు అవలంబించుచుండెను. అందుచేకన్న ద్వేటిప్రలు రాజ్యముచేయుచున్నను, లిబరలుపక్షమువారు రాజ్యముచేయుచున్నను, హిందూదేశ పరిపాలన వైఖరిమాత్రము ఒక్కతరుననే నిలిచియున్నది. మార్లేప్రభువు ఇండియా మంత్రియయినప్పటికీ, పలువురకు మితిలేని ఆశలు గలిగెను. కన్నద్వేటిప్ర పక్షమునకు జెడిన మింటోగారు రాజప్రతినిధిగను, లిబరలుపక్ష ప్రముఖులగు మార్లేగారు ఇండియా మంత్రిగనున్న సమయమున, ఉభయల కలయక హిందూదేశపు నష్టమునకే కరిణమించెను. మార్లేగారు సయితము మింటోగారి ప్రాస్థావన నామోదింపిరి. మాంటాగు ఫలము ఫర్దు గార్ల కలయకయు తుదకటలనే కరిణమించెను. నేడు ఆలివియరు రిడింగుప్రభువుల కలయక, యనరహేతువగుచున్నది. రిడింగుప్రభువుగారును, ఆలివియరుగారును ఒక్కమార్గమునే అవలంబించుచున్నారు. స్వయం నిర్ణయ ఫిర్మమునకు ప్రోద్బలము గలిగించుటకు బదులు, ఆలివియరు ప్రభువుగారు అధికారుల మామూలుపాటను పాడుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కేసే? డిపార్టుమెంటులు విచారణనే, వీరును ఆమోదించుచున్నారు. తుదకు రాని లోకమీషను నియామక మయినను పీఠంగీకరింపలేదు. కొండుటేబిలు సమావేశము నసలే యొప్పుకొనరు. హోంమెంబరుగ నుండిన హెయిలీగారు ఇంగ్లండుకు బోయిరి. వారు ఇండియామంత్రిగాని ఇంకను దిట్టపరచెద రనుటకు సందియములేదు. క్రొత్తచట్టము ననుసరించి, రాజప్రతినిధిగారును, గవర్నరులును, మధ్యమధ్య ఇంగ్లండుకు బోయి వచ్చుచుండగలరు. రిడింగుప్రభువుగారును, సైన్యాధిపతియు త్వరలో ఇంగ్లండుకు బోయెదరని తెలియుచున్నది. రిడింగుప్రభువుగారు ఆలివియరు హాటితో కలిసి సంప్రదించవచ్చును. హైందవ

కుల విన్నపములను లెక్క పెట్ట నక్కర లేదని తెప్ప
వచ్చును. రీడింగు ప్రభువుగారి వాక్యములను, ఆలివి
యర్హ ప్రభువుగారు శిరసావహించెదరఁ నమృతవద్దును.
ప్రస్తుతి స్థితిలో హౌందవసమస్య కొరకు లేబరు
ప్రభుత్వమువారు కన్యద్యేటివులతో కన్యమునకు
ఁగజాలరు, ఎట్టెట్టులో కాలము గడుపుకొనుటకు,
వారు బూనుకొనుచున్నారు. రిచర్డుగారిని వికటరు
టనుగా రభినందించి ఎంతకాలమూ గా లేదు.
కామస్ససభలో జరిగిన చర్చ దూరదృష్టిగల వా
రెవరికిని ఆశాభంగము గలిగించజాలదు. హిందూ
దేశము లెగిన బలమును సంపాదించినపుడు మా
ప్రముఖ ఇంగ్లండులో నే పతమయినను ప్రజాభి
ప్రాయమును సఫలపరుచుటకు బూను కొనక
మానదు.

సంయుక్త రాష్ట్ర మితవాదుల సమావేశము
సంయుక్త రాష్ట్ర మితవాద సమావేశము,
శ్రీవత్సగారి యధ్యక్షిత్వ క్రింద జరిగినది. వీరి నింకను
ప్రాతివాసనలు విడువలేదు. లేదు పక్షముపై ఆశ
యొకను తీరలేదు. కే.యూ. దక్షిణాఫ్రికా సమ
స్యల విషయమున, వీరు ఖండితముగా ముచ్చటించి
చి. కాని భారతీయులకు గలిగిన యవమానమును
పీ రెటుల తొలగింప నెంచిరో తెలియదు. రాయ
బరముల బంపియు విన్నపముల గావించియు,
తెల్లన ర మనముల గరిగించుట దుర్లభము.
ఒక్కోటి విధానమునందు సూచించబడిన నిర్మాణ
కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు గాంధీమహాత్ము
డు ఆన పలుకుబడి నుపయోగించు గాకయని, శ్రీ
వత్సగారు గోరి, మహాత్ముని ప్రయత్నములకు
మితవాదులు తోడ్పడెదరా? తోడ్పడునెడ, తమ
కును దేశమునకును లాభ మొనర్పగలరు. మిత
వాదులకును అసహాయవాదులకును పద్ధతులవిష
యమున నెట్టి భేదాభిప్రాయ మున్నను, నిర్మాణ
కార్యక్రమము విషయమున ఏకవేదిక లభించును.
దాసు నెహ్రూగార్హతలించెడి ప్రతిష్టంభన పద్ధ
తులపై శ్రీవత్స గారి నమృతము లేకున్నది. కాని,
మితవాదు లవలంబించెడి సహకారపద్ధతులవలన
లాభముండునని శ్రీవత్సగారు తలచెదరా? ఈపద్ధ
తులను చిరకాలము నుండియు అవలంబించి, దేశము
వికలతగాంచెను. కింకను యాచనకద్ధతులే వీరికి
యొక్కముగ గనుపించుట విచిత్రము. కామస్స
సభలో జరిగినచర్చగూడ వీరికి సంతృప్తిగొలిపినది.
లేబరుప్రభుత్వము కొంత వెనుకాడుచున్నను, లేబ
రుపక్ష వైఖరిమాత్రము అసంతృప్తికరముగ లే
దు. కాని ఏమి లాభము? లేబరు ప్రభుత్వమునకు
ఁగదుముగ లేబరుపక్షము ప్రవర్తించునా? డిపార్టు
మెంటులు విచారణకుసయితము శ్రీవత్సగారు ఆమో
దిము జూపునటుల దోచును. కడచిన ఎన్నికలలో
మితవాదపక్షమువా రపజయము గాంచుటకు,
రిణము లెక్కియో కనగొనవలయునని, శ్రీవత్స
కు కోరుచున్నారు. మితవాద కార్యక్రమపు
మోజన రాహిత్యమే ముఖ్యకారణమనుటకు
వియములేదు. శ్రీవత్సగారి సంగతిని గ్రహించి
ల దోచును. మితవాదపక్షము ప్రజల విశ్వాస
ను కోల్పోయినను, వారిపద్ధతులే సర్వో
ప్రముఖని శ్రీవత్సగారి యుద్దేశ్యము. వీరిపట్టు
గించిన యాశ్చర్యము గలుగక మానదు.
త్సగారు, చలింపని మితవాదులవలె గనుపించు
న్నారు. కాని, వీరెటులతలచినను, ప్రజలు
త్రము వీరి సిద్ధాంతముల నామోదింపజాలరు.
ఈము మితవాదులకొర కాగిపోవారు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్
గాంధీ మహాత్ముని పు జాని ధి
లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను
యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

ఇదివఱకు నేటివసూలు	చందాలు 1940-10-1 26-12-0	కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు 9066-15-6
		డి. రామస్వామిగారు, శైక్రటిరి ఆంధ్ర కాంగ్రెసుకమిటీ బరంపురం 100-0-0 ఆర్యవైశ్యయవజన సంఘము, గుంటూరు 1-0-0 (అనకాపల్లి) దాట్ల బుచ్చి అప్పలరాజుగారు 2-0-0 నడంపల్లి సీతారామరాజుగారు 2-0-0 నడంపల్లి వెంకటపతిరాజుగారు 1-0-0 ఎన్నంకెట్టి చంద్రుడుగారు 1-0-0 కొమ్మనమంచి రామమూర్తిగారు 1-0-0 చిలర వసూలు 2-0-0 (జయపురం నివాసములో) గండ్లకొండ వరహనరసింహంగారు 1-0-0 పాల్వేటి అవుతారంగారు 1-0-0 కుప్పిలి రామన్న పట్నాయక్కుగారు 2-0-0 కామేశ్వరస్వామిగారు 5-0-0 తులక అప్పన్నగారు 1-0-0 నామాల సీతారామస్వామిగారు 10-4-0 జగన్నాథ మాలికోగారు 0-4-0 పురుషోత్తమదాసుగారు 1-0-0 చిరంజీవుల అత్తన్నగారు 1-0-0 చిలువులపల్లి అప్పయ్యగారు 1-0-0 కనాల చిరంజీవిగారు 0-8-0 ఆర్యసోమయాజుల లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు 0-4-0 నన్నంకెట్టి వెంకటస్వామిగారు 1-0-0 దాసరి అప్పన్నగారు 0-4-0 నేత శేషకుడు 0-4-0 రామచంద్రా పాత్రోగారు 1-0-0

మొత్తం 1943-6-1 మొత్తం 9193-11-6
ప్రజాపూజానిధికి సొమ్మును బంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు

గుంటూరు జిల్లాబోర్డు: అధ్యక్షుడవని
గుంటూరు జిల్లాబోర్డువారు అవసర సమా
వేశము జరిపి, అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుట కింకను
కాలము రాతేదని తీర్మానించుట మిగుల శోచ
నీయము. కృష్ణాజిల్లా బోర్డువా రిటీవల గూడి
అధ్యక్షుని నెన్నుకొన నిశ్చయించిరి. ఆప్రకారము,
ప్రభుత్వమువా రనుజ్ఞ నొసగిరి. ప్రభుత్వ నియ
మితులగు అధ్యక్షునివలన, నెట్టి యిబ్బందులు గలు
గునో ఎల్లర కనుభవైకవేద్యమే. అధ్యక్షు నెన్ను
కొనుటకు ప్రభుత్వమువా రవకాశ మిచ్చినవిమ్మట
గూడ సభ్యులు వెనుదీయుట ఆప్రకారము, అధ్యక్షుని
ఎన్నికొనసాగితి గుంటూరు జిల్లాబోర్డున కింకను
గలుగలేదని సవరణ నుపపాదించిన సభ్యుని
యూహను గ్రహింపజాలము. అధ్యక్షుని ఎన్ని
కొనుటకే అర్హత గలుగనిచో, స్వపరిపాలనము
ననుభవించుటకు గుంటూరు మండలమున కెన్నడు
అర్హతగలుగునో తెలియదు. సవరణకు 21 మంది
అనుకూలముగను, 19 మంది ప్రతికూలముగను
వోటుజేయుటచే అయ్యది అంగీకరింపబడెను. సవరణ
నామోదించినవారిలో విద్యాధికులు గలరట. రాను
రాను ప్రజాసామాన్యమునకన్న విద్యాధికులే
దేశాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకు లగుచున్నారు. ఆధునిక
విద్యావిధానఫలితము, రానురాను మరింత స్పష్ట
ముగ పొడగట్టుచున్నది.

నల్లూ గాంధీ ఒడంబడిక :
ఆంధ్రానుగారి పరీశీలనము
గాంధీమహాత్ముని కోర్కెవైని, ఆంధ్రాను
గారు స్వల్పగాంధీ ఒడంబడికను మరల పరిశీలించిరి.
అప్పటి సందర్భములను మరల విచారించిరి. భార
తీయుల కష్టమున్న హక్కుల నికమీద భంగపరుప
గూడదనిస్వల్పగాంధీవైకొనినటుల ఆంధ్రానుగారు
స్థిరపరుచుచున్నారు. స్వల్పగాంధీ కంగీకరించుట
చేతనే, భారతీయులు క్రొత్తగ దక్షిణాఫ్రికా కు
వెడలకుండుటకు గాంధీగా రంగీకరించిరి. జనరలు
స్వల్పగాంధీ గాంధీకి వ్రాసిన లేఖలో యీవిషయ
ము స్పష్టముగ దెలుపబడెను. ఇట్టిస్థితిలో వెనుకటి
వాగ్దానములను తాలి కెగజిమ్మి, దక్షిణాఫ్రికా
ప్రభుత్వమువారు మరల గూడెముల చట్టమును
నిర్మింపదలచుట, అవమానకరము. గాంధీ స్వల్పగాంధీ
మధ్య, ఎవరిని సమ్మనలయినో ప్రపంచ మెరుగక
పోదు.
రాకపోకలు:—కెన్యా సభ్యులు గాంధీ భాగం
నవీబుల్లాగారు నిన్నరాత్రి తివరమండలము పోయిరి. కోశం
జిత్తూరునకు జిల్లాజడ్జి కాటకుగారును, వి. కిరణమూసను
గాంధీ ఒట్టపా రెమునకు, చలకూరు జిల్లా సహకారసంఘ సభా
ధ్యక్షులుగను నిన్నరాత్రి మదరాసు పోయిరి.

[illegible]

అనంతపుర మౌము

మండ్లికి రిం తో లూ కా
టి. శివరామరాజు వెనుక గోడల మీద బొమ్మలు బొమ్మలు

మనరామలాలి బ్రహ్మచర్యము

మీరామలాలి బ్రహ్మచర్యము...
మనరామలాలి బ్రహ్మచర్యము...
మనరామలాలి బ్రహ్మచర్యము...

అనంతపురము గల కలిసియులు

దీనిని బట్టి తాలూకా...
దీనిని బట్టి తాలూకా...
దీనిని బట్టి తాలూకా...

రామన్నమువ్వ

వచ్చియున్నట్లు...
వచ్చియున్నట్లు...
వచ్చియున్నట్లు...

జనాభా కార్యములు

కర్ణాటక...
కర్ణాటక...
కర్ణాటక...

ఇట్టివిధాన...
ఇట్టివిధాన...
ఇట్టివిధాన...

అనివార్యముగు దురవస్థ

శ్రీ నీవారలను బెత్తోయి...
శ్రీ నీవారలను బెత్తోయి...

నివేలుపు...
నివేలుపు...
నివేలుపు...

ఇట్లుగా...
ఇట్లుగా...
ఇట్లుగా...

ఒకసూచన

ప్రపంచమందంతటను...
ప్రపంచమందంతటను...
ప్రపంచమందంతటను...

రివ్యర్లగారి ఉపన్యాసముపై
జిన్నాగారి యభిప్రాయము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 18:—
బొంబాయి, ఏప్రిల్ 18:—
బొంబాయి, ఏప్రిల్ 18:—

చెన్నపురి స్టాల్కాసు కోర్టులో
ఎస్. సి. సి. నెం 17367/1923

వాది:—ఎ. కన్నయ్యగారు.
ప్రతివాది:—పువల మునుస్వామినాయుడు.
వాది ప్రతివాదినందరినీ రూ 95-8-0 లను రాబట్టుకొను నిమిత్తమై ఈ దావా తెచ్చియున్నాడు.

పి. రామచంద్రనాయుడు,
వాదిరవున వక్త్రాలు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

19-4-24 తేదీ శనివారమునుండి 25-4-24 తేదీ శుక్రవారమువరకు రెండుసార్లు సాయంత్రము 6-15 నిమిషమున రాత్రి 9-30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 గంటలకును యూనివర్సల్స్ (స్క్రిమింగు సినిమా) ని

ఈగిల్లుటాలన్న మిక్కిలి భయంకర, ధైర్య ప్రాణముపోవుట మొదలగునవిగల అధ్యాత్మము, డ్రెడ్ ఫాన్ సన్ & ఆన్ లిటిల్ ప్రధానపాత్రలను ధరించిరి. ఉపకథలు 1, 2, 3, మొదటివారము 6 భాగములు యూనివర్సల్స్ గ్రేట్ బాక్సింగు సినిమాను ది లెడర్ ఫువర్స్ ఇంటర్ నేషనల్ మ్యాను & కామిక్ కూడ చూపబడును.

మదనపల్లె డి|| ము|| కోర్టులో

స్టాల్ నెం 54/24 నెంబరు
వాది:—పి. ఆర్. పి. యల్. శనివారమున కోర్టులో

పి. శనివారమున రూ 54-12-0 కు నెంబరు గాజులుచేయబడియున్నది. వాయిదా 28-4-1924 శుక్రం వాయిదా 29-1-1921 కు 80 వ ప్రాసెడి.

మదనపల్లె }
17.4.24 } పి. కృష్ణసామయ్యగారు
ప్రజ్ఞ

వాతావరణస్థితి

1924 సం|| ఏప్రిలునెల 19-వ తేదీ శనివారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	మరి 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	మరి 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	మరి 24 గంటలలో వర్షము	ఏప్రిల్ 1-వ తేదీనుండి వర్షము	ఏప్రిల్ 1-వ తేదీనుండి వర్షము
గోపాలపురం	88.9	78.1	...	0.15	44.96
కోరాపుట్	...	...	...	...	...
విశాఖపట్టణము	91.8	81.6	...	0	87.09
కాకినాడ	94.5	79.5	...	0	89.09
మచిలీపట్టణము	93.2	80.8	...	0	41.59
గుంటూరు	...	...	...	...	...
కర్నూలు	106.8	80.8	...	0.02	28.01
బళ్లారి	66.5	80.1	...	1.10	20.51
అనంతపురం	...	...	...	...	...
కడప	109.2	81.8	...	0.09	31.28
నెల్లూరు	97.8	78.9	...	0	87.98
మద్రాసు	92.2	78.7	...	0	80.74
కడపూరు	92.8	79.0	...	0	52.94
తెలూరు	...	...	...	...	...
సేలము	101.0	78.4	...	1.66	89.80
కోయంబట్టూరు	97.2	78.8	0.14	2.66	22.29
తిరుమనాపల్లి	104.5	80.8	...	1.52	88.18
నాగపట్టణము	90.5	80.7	...	0.95	54.98
పురుకోట	...	...	...	...	...
మధుర	99.1	79.0	...	1.22	88.58
పాంబన్	98.1	79.9	...	0	87.00
తిరునల్వేలి	...	...	0.13	1.45	28.84
తిరువేండ్రము	90.4	77.8	0.17	2.28	64.51
కొచ్చిక్	...	76.8	0.11	4.84	14.51
కాళికట్టు	92.8	78.5	...	8.49	117.16
మంగళూరు	92.9	79.4	...	0.68	125.68
బెంగళూరు	95.5	69.6	...	0.99	25.87
హాస్సన్	...	...	...	...	...
మేరకూర	88.4	65.4	...	2.78	25.46
రైచూరు	...	...	...	...	...
హైదరాబాద్	...	...	...	...	...
కార్వార్	...	...	...	...	...
రత్నగిరి	...	...	...	...	...
బొంబాయి	...	...	...	...	...
హోలూరు	...	...	...	...	...
కొడైకనల్	71.8	51.5	...	2.14	62.18
ఉదకమండలము	...	...	...	...	...

సర్కారులు:—మేఘములు ఒకమాస్త్రగమమునవి. మచిలీపట్టణములో అత్యధిక తక్కువ, మచిలీపట్టణములోనువిశాఖ పట్టణములోను రాత్రివేడిమి 2.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కణ:—కర్నూలులో ఆకాశము కొంచెముమేఘా వృతంబై యున్నది. తక్కినచోట ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. పగటివేడిమి 2 1/2 నుండి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. బళ్లారిలో రాత్రి వేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—ఆకాశము కొంచెము మేఘావృతంబై యున్నది. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వాతావరణపరిస్థితులు అధింకముగ నే యున్నవి. స్థానిక మంపలు పడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. సామ్రాయ,
సాతాశాంత్రాప్రభు.

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతి చాంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

ప్రతి సంచికయందును మూడు నాలుగు రంగులచిత్రపటములు ఇతరపటములు ప్రచురింపబడును

చందా స॥ ౧ కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

చైత్ర మాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

రక్తాక్షి—చిల్లరిగె యోగానంద కవిగారు; విహంగవిమానము—వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు; ఆరణ్యవర్ణము—ఎఱ్ఱాప్రగడ నడకుదిటి వీరరాజుపంతులుగారు; శ్రీ గాంధీమహాత్మా ప్రశంసాపంచరత్నమాలికా—బం. ఆదిశేషచలశర్మగారు; సస్యలక్ష్మి—జంభ్యాల వేంకటశివకవులు; శ్రీ కృష్ణ శుభాభారము—పారనంది జగన్నాథ స్వామిగారు ఎం. పి. ఎల్. టి.; రాధవలసంత—మంగిపూడి వేంకట శర్మగారు; స్వామి వివేకానందుని చరిత్రము—మేడేపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు; మాతృసందేశము—కొప్పర్తి నారాయణమూర్తి గారు బి. పి. ఎల్. టి.; శ్రీ సింహచలక్షేత్రమ్—దేవులపల్లి అప్పలనరసింహంగారు ఎం. పి. ఎల్. టి.; పండితప్రతిజ్ఞ—దువ్వూరి రామిరెడ్డి గారు; ప్రాచీనాంధ్రలెవ్వరు ఆర్యులుకారా?—చిలుకూరి వీరభద్రరావు గారు; దురాశ (చిన్నకథ)—గుండిమెడ వేంకటసుబ్బారావుగారు; జ్యోతిశ్శాస్త్రము—పిడపర్తి సుబ్రహ్మణ్య సిద్ధాంతిగారు; ప్రేమ తత్త్వము—మల్లాది సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు; ధర్మతత్త్వము—పండిత నేమాని వేంకటనరసింహశాస్త్రిగారు; కావ్యతీర్థ; వానప్రస్థుని

విభ్రమము—శ్రీనివాసశంకరశాస్త్రి; సాహితీసమితి సభాపతి; పండిత కాయలు—చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము గారు; విభ్రాంతి—నోరి నృసింహశాస్త్రి బి. పి. (సాహితీసమితి); జయసీతారామ్ (ఒకకథ)—పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహ రావుగారు; కృతార్థుడు—వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు; చిత్రలేఖనము—భమిడిపాటి రామసోమయాజులు గారు; బేతాళరెడ్డి—పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు బి. యే. (ఆనంద); చిలుకపాటినారి వచనాలు, ప్రథమజ్ఞా—వింజమూరి పార్థసారథి గారు; యెఱ్ఱనాయెంకి—నండుూరి వేంకటసుబ్బారావు గారు బి. పి.; అస్పృశ్యత—గాడె నరసింగరావుగారు బి. పి. ఎల్. టి.; అటవభాష యొక్క యత్నత్తి—తేకుమర్ల రాజగోపాలరావుగారు బి. పి. ఎల్. టి.; మహాత్ముని నిర్బంధవిమోచన బ—దామరాజు పుండరీకాశుడు గారు; ఆంధ్రులు తెలుగులు—తెనాలిరు డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావు గారు ఎం. పి.; మధుకలకము—రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు; శ్రీ శైలక్షేత్రము—తూత్రకాల వ్యవసాయచరిత్ర - పెండ్లాల వేంకట సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు; సాభిప్రాయ విశేషములు, ప్రకటనలు.

చిత్ర పటముల వివరము

రంగులపటములు—కృష్ణదేవరాయలు - అల్లసాని పెద్దన కవి, చిత్రకారుడు:—యస్. కే. వి. గోపాల్ గారు; పశ్చిమకవలు—జలపాతము, చిత్రకారుడు: దా. రామారావుగారు, మాలానా ఆలి - ఉత్తర కీర్ణము 1, రాయగిరి కీర్ణము 1.

ఇతరపటములు—స్వామివివేకానంద, మధుకలకము, శ్రీశైలమునందలి శిల్పచిత్రములు; ఇతరచిత్రములును ఇందుగలదు

మాదిరిపత్రిక కోరువారు అణాలు 0-10-0 స్థాంపులు పంపిన పంపబడును. ఉచితముగ పంపబడదు.

మాదిరిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తర్వాత చందాదాల్లుగ చేసినయెడల ఆ సొమ్ము మినహాయించుకొని తక్కిన సొమ్ము మాత్రము పంపవచ్చును.

ప్రకటన ధరలు

2 కలకు మాత్రము:—	సాధారణ పుట 1 కి రూ. 25.0-0	6 కలకు అంతకుపైన సాధారణ పుట 1 కి కలకు 1 కి రూ. 20.0-0	వ్యాపకములకు పుటలమధ్య పుట 1-కి
	సాధారణ పుట $\frac{1}{2}$ రూ. 12.8-0	” ” $\frac{1}{2}$ కలకు రూ. 17.0-0	
	సాధారణ పుట $\frac{1}{4}$ రూ. 8.0-0	” ” $\frac{1}{4}$ కలకు రూ. 6.0-0	కలకు రూ. 30.0-0

మేనేజరు, “భారతి” తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

“Apexior” BOILER COMPOUND

ఎపెక్సియర్ బాయిలరు కాంపౌండు

స్టీముబాయిలరుల లోపలిభాగమునకు యీ కాంపౌండు బాగుగ పూసినయడల బాయలు! యేవిధమైన ఆపాయమును లేకుండా కాపాడును యిదివరకు అయేభిర్భులో చాలా ఆదాయము కలుగుచున్నది. Apply to: - డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో, 12, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

Guard your Baby against milk-borne disease

Give your baby Glaxo —the one safe Milk food that is made in New Zealand, where the dreaded disease, bovine tuberculosis, is practically unknown. The cows that produce the milk made into Glaxo live in the open air and feed on sun-bathed pastures all the year round. That is why Glaxo is exceptionally rich in Vitamins and is free from all risk of milk-borne diseases.

Run no risk with your baby's milk ; give him Glaxo, the safe milk food, which is free from the risk of conveyed tuberculosis.

Ask your Doctor!

The Super-Milk Food

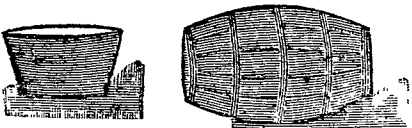
“Builds Bonnie Babies”

WHOLESALE DISTRIBUTORS:-

Alfred Young & Co., Ltd.,

(INCORPORATED IN ENGLAND)

Post Box 40 . . . . . MADRAS.

తొట్టిసా నము చేయు తొట్లు, పీపాలు

లూ, యస్, కుమునీగారి శాస్త్రప్రకారం ౬0 గాలనుల నీళ్లు పట్టుకుంటే చేతులడిస తొట్టి 1-కి ఖరీదు రు ౬ 0-0 తొట్టి 1-కి అడ్వాన్సుముందుగా రు 2-0-0 లు పంపించవలెను. రయిలుప్రేషను పోస్టు బిల్లును వివరముగా వ్రాయవలెను. మావద్ద యింకా నీళ్లు కలుగు సారాయికి వుపయోగించు ౬0 గాలనులు మొదలుకొని 60 గాలనులవరకు పట్టుకుంటే అన్ని సైజులపీపాల ప్లాటలో సిద్ధముగాయున్నవి. సైజులకు ధరలకు యీక్రిందవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

రాంజీ దాసు, 82 వైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

క్రొత్తనాటకము!

నూతనశక్తి!!

రాజకళింగ గంగు

ఆంధ్ర చేత సంబంధముగు నాటకము

అత్యద్భుతముగా నుండుచు వెల 0-10-0 అణాలు.

మా చందాదారులకు 8 అణాలు మాత్రమే. ప్రకృతి శక్తులు స్వల్పము, త్వరపడును.

క్రొత్తకాటలానునకు వ్రాసింపబడును.

ఆంధ్ర పాఠశాల గ్రంథనిలయము. కొకినాడ.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

భక్తవత్సల పాఖ్యానము, పద్య కావ్యము, కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మొదలు ఈ గ్రంథమున. జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదలి మది జనింపదు.

1 0 0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

శ్రీ గుంటూరు అన్నదానసమాజము

కడవి 28-2-24 మొదలు 18-4-24 తేదీ అఖరు వరకు
సంకల్పము 8-కి 720 మంది వీరలను. మరన్ని
1-28 మహాశక్తి మాజీటి సామకాలగారు మహారై
సంకల్పమున 2 కి తరగతి ప్రత్యేకసమారాధన ఒకటికి,
మరి వీరలను, 30-4-24 తేదీన శ్యావలి నామంతరావు
గారు, ఈ మాసని శామకరణమహాధ్వనంకల్పమున 1
కి ప్రత్యేక సమారాధన ఒకటికి, 118 మంది వీరలను
14 తేదీన మువ్వల మువ్వయ్యగారు భూకల్పప్రకారం 3 కి
1 ప్రత్యేకసమారాధన ఒకటికి, 105 మంది వీరలను యా
మాసం తరపున భోజన మొనంగబడెను.

న్యాయతి హనుమంతరావు
కార్యదర్శి

వరం తాలూకాబోర్డు ప్రభుత్వనియోమకమే
మంచిది

1924-వ సం. ఏప్రిల్ నెల 12-వ తేదీ ఆదివార
సాయంకాలము 6 గంటలవేళ, ధర్మకరణమందలి మహా
యము జనాభామే ముస్తఫా గారి యధ్యక్షతక్రింద
1, క్రింది తీర్మానమును ఏర్పడినట్లుగా ఆమోదించిరి.

ధర్మకరణ తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటువని ఎన్నిక
యిండును, గార్ని మెంటువారు తమ నియామకములోనే
ముగిసెందుకు, మేము మహాను ప్రభుత్వమువారిని కొని
చూచున్నాము. ధర్మకరణ దీవియందు మహమ్మదీయు
లు, క్రైస్తవులు, బంతులు, వైకి రాసీలు, అలాది
అవలంబుల వర్గాలను సమఖ్య అభిము, గమక ఈ
లూకాబోర్డు అధికారిపదవి ప్రజల యొక్కలకే విడిచి,
నామదీయులు, క్రైస్తవులు, బంతులు, ముగ్గురు నమ్మట
క్రింద గమక గమక ధర్మకరణ తాలూకాబోర్డు ప్రెసి
డెంటు ఉద్యోగము, గార్ని మెంటువారి నియామకమున ఉండ
వచ్చునట్లు స్వామి. యా జనలలో నొరగు జనము
అలాంటి క్రింద సామెలు బహదరుగారి, తాలూకాబోర్డు
ప్రెసిడెంటుగా నియమించెందుకు, ఆ గావంతులై దివాన్
గారు పి. కేకరేశ్వరగారి, చిట్టల గార్నిగారి
భవతు కొనియాడును, వారికి ముస్తఫా మైన ఉండ
మును నియమించునట్లును. (ఒక బలెఖ్య)

16 వ విశాఖకట్టణ మండలసభ, మాడుగుల

12-4-24 వారము:—శ్రీమన్మోక్ష జగన్నాథభూపతి
పుష్కరగారు మంగిపూడి లక్ష్మీకాగారు మార్కెట్ గేట్
పుసారు వేపా భీమశంకరంగారు జంధి వాళిసాగారు
డెల్లి బహ్మన్న శాస్త్రిగారు మంగిపూడి కామేశ్వరరావు
రు భమిడిపాటి ఆది యజ్ఞ శారాజులకర్మగారు పుట్టా
యన్నగారు.

1 తీర్మానము యీ తేదీ నకి జరిగిన ఖర్చు ప్లేటుమెంటు
కార్యదర్శి చదివి చదివించగా, తీర్మానాని తీర్మాని జాబడి
మోపించెందుకు. ఆ తేదీనకి నిష్ప 102.6-6 లు.

2 తీర్మానము జిల్లా పాకే బస్సులో గాటు జిల్లా మహా
గా భయ స్వచ్ఛంద నైతి సమావేశము జరుపుటకు గాను
జాభయ దీర్చుకొనును, అలాంటి ప్రయత్నంకల్పము
గావు లక్ష్మీసాహెబ్ గారు అధ్యక్షులను క్రింది
భమిడిపాటి కంకాచలయ్యగారి ఆహ్వానంకల్పము గావాలి.
స్వచ్ఛంద నైతి సమావేశము అహ్వానంకల్పము గా
శ్రీ డా. బ.రామ భూపతిదేవు పుష్కరగారి, అధ్యక్షులగా
శ్రీ బహ్మన్నయ్యల ఉపాధ్యక్షులగావని ఎన్నికలసిందిగా
నూచించుచున్నాడు. ఎన్నికలు ఈ నెల 20 వ తేదీ లోగా
కార్యదర్శిగారికి మాడుగుల చేపడెను.

ఉపాదక్షణ వేపా భీమశంకరంగారు ఉపకరణించు
కొనిరి.

3 తీర్మానము మండలసభ యీ నెల 4-5 తేదీలందు
జరుపుటగాని తీర్మానించుచున్నారు.

4 వ తీర్మానము యీదివ ఉపసభామును ఏర్పాటు
చేయడమయిది.

కంటకా:-1 పుట్టా సోమన్నగారు 2 కాడపల్లి బ్రహ్మ
న్నశాస్త్రిగారు 3 వేపా భీమశంకరంగారు- వీరి తనకు మరి
యిద్దరను సహాయముగా తీసుకొనవచ్చును.

మరిపాకల:-1 పుట్టా అమరయ్యశెట్టిగారు, 2
భమిడిపాటి జగన్నాథరావుగారు, 3 శ్రీరెడ్డాది బలరామ
భూపతిదేవు కర్మగారు.

స్వచ్ఛంద నైతికము:-1 శ్రీరెడ్డాది బలరామ భూపతి:
శ్రీమన్మోక్ష (కెప్టెన్)

శ్రీవత్సవంశం జగన్నాథభూపతిదేవు
మంగిపూడి కామేశ్వరరావు
సంయుక్త కార్యదర్శి.

మాఖ్యగమింపు:- స్వచ్ఛందనైతికముగా చేరువారు
నెల 16 వ మండలసభ కార్యదర్శిగారికి ముందుగా వర
భాములు పంపకలెను.

నూతన ప్రచురములు
నామలింగానుకానవము అను నామాంతరముగల

అమరకోశము
ప్రకాండము-సటికము
ఆంగ్లే ఇభామంతర పరమతో: సూచనది.
20 కరుల నిమ్మి గ్లెజు వాగితములు

కార్యలిఖితము	...	...	1-12-0
16 కరుల సాదా కాగితము			
కార్యలిఖితము	...	...	1-8-0
అట్టలైదు	...	...	1-0-0

శ్రీమదాంధ్రమహాభారతము
పద్య కావ్యము

18 పద్యములు 7 సంపుటము గలది సెట్టుగా కొను
వారికి రూ 15-0-0 కు ఇయ్యబడును.

కాటలాగు ఉచితముగాపంపబడును.
ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ,
286 చైనాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

సుగుణమణి
వల: భావిధానమధ్యము. పాత్రపోషకసమంజసము.
అనేక పాత్రలలో నుడయోగించుచున్నారు.
రెడకున్న వెల రూ 0-8-0.

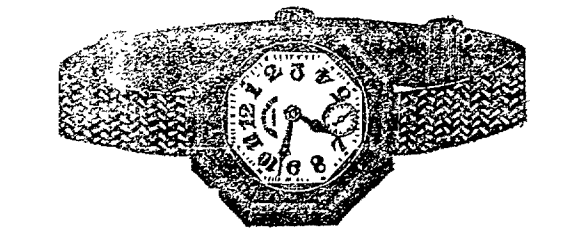
పాండరీక మాహాత్మ్యము
పాండరీక మాహాత్మ్యంకర్తమగు నొకవచనగ్రంథము
మాచిత్రింపఁ జేసింది. ఇదియొక పాత్రలలోన పయోగించుచున్నారు.
రెడకున్న వెల 0-8-0.

ఆంధ్రనైషధ సారము

శ్రీమన్మోక్షకృష్ణాంధ్రనైషధము సమసరించి వచనరూ
పమున వ్రాయబడింది. ఈ గ్రంథమున జూచి యానందింక శో
చెదకు. ఇట్టి పుస్తకంకల్ప తాత్పర్యము, పాత్రలలోన సమయోగిం
చుట కిది దామున్నది.

పుస్తకము వెల రూ 0-12-0.
నుగటి గ్రంథాలయము రూ 1-8-0 పాత్రలలోన సమ
యోగించుచు ముద్రల ముద్రాకాపీలు పంపించును.
అధ్యక్షులు మాన్యనాయకులు, ఈయన, సులూరుశెట్టి.

మిక్కిలిచోకి! చేతవాచీలు మిక్కిలి చోకి!

1. నిక్కెలువెండి 8 ప్లవచీ 12 నైజా
గాంజీ ఒకగంవత్సరము 5-8-0
2. డిటో - పలకలుకలిగి అందముగా నుండునది 6-8-0
3. నిక్కెలు చేతివాచీ - 4 పలకలు - 8 పలకలు గలది 7-8-0
4. గోల్డుగోల్డు - బంగారుమలామా చేతివాచీలు-
5 కంప్లెక్స్ముల గ్యారంటీ గోల్డుగోల్డువాచీ 8-8-0
5. డిటో - రాత్రులందుకన్పించు రేడియండ్యలుకలది 9-8-0
6. డిటో - "మిర్రెజ్" పలకలుగలది 12-0-0
7. "రాస్కాపు" జేబుగడియారము 16 చిన్న నైజా
మంచిరకము 5-0-0
8. "రైల్వేరిగ్యులేటరు" జేబువాచీ 5-0-0
9. బంగారుమలామాచేసిన 18 నైజావాచీ మిక్కిలి
అందమైనది 9-8-0
10. డిటో - చిన్న నైజా
వలయువారు:- 10-8-0

ఎమ్. హెచ్. రావు అంధుసన్ను,
తపాలాపెట్టెనెం. 29, కాకినాడ(అన్నివ్రాయవలెను)

మీ వైద్యుడు

మీకు కలుగు అపాయమును గుఱించి తెలుపును

మీకు భయంకరమైన వ్యాధిని కలిగించుటకై నిరంతరము మీ
 నోటియందును, కుత్తుకయందును కాచుకొని, ఇటు అటు తిరుగు
 చున్న అపాయకరమైన పురుగులను గురించి మీ వైద్యుడు మీకు
 తెలుపనిండు.

మూయుటకు మూత
 గట్టిగా కొలిపాను
 గొట్టమునకే కట్టబడి
 యున్నది. అదివదలు
 కాదు. పడిపోదు.
 క్రీమును చెడిపోనీ
 యదు. మీ ఓర్పుకు
 భంగము కలుగదు.

కొలిపాను డెంటాలు క్రీమును ప్రతిదినము వాడటచే లెఖలేని
 చిన్న పురుగులు నశించి పోవునని కూడ అతడు మీకు తెలుపును.
 అది మృదువుగా నున్నను మిక్కిలి గణమునిచ్చును. దంతము
 లను పుచ్చనీయదు.
 కొలిపాను మీ దంతములను శుభ్రముగాను, కాంతిగాను
 నుంచును. పసుపు పచ్చని నుంచబడియుండు పొట్లమున పసుపు
 పచ్చని గొట్టమును నేడే కొనుడు.

KOLYNOS

డెంటాల్ క్రీము

THE KOLYNOS COMPANY, New Haven, Conn., U. S. A.
Representatives for India: DAYTON, PRICE & CO., Ltd.
Madras   Calcutta   Bombay   Karachi   Raagoon   Colombo

ఉచితము గావంపబడును - నేడేవ్రాయుడు

నకలవిధ దంతవ్యాధులకు
కోత్రమా ర్కు

నల్లదంత చూర్ణమును వాడుము

మము ఉచితముగా పంపు పోస్టమునకు,
మాచిమైన క్యాలలాగుకు నేడేవ్రాయుడు

వ్రతచోటను ఏజంట్లు కావలెను

అన్ని జాగాలలోను అమ్మబడుచున్నది బుడ్డి 1 ధర రూ. 0.40
ఒకరూపాకు తక్కువగావచ్చు ఏ. పి. ఉర్దూలు కంపెనీవలన
నోగి & కో. ప్రా. చి. తపాలపెట్టె నెం 506 మద్రాసు.

Powell's Extract of Golden

3421

పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

నెగ రోగమునకు

అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

ఆంగ్ల; ఆయుర్వేద బావధములనుండి తయారుచేయబడినది.

సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండ్ల
ములయొక్క వాపు, కుష్ఠవృద్ధి, బలహీనము, పీపులో నొప్పి కలుగ
లగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుశలముగా తీర్చివేయును.

గుణము:— 6 మోతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణము
ప్రవణము తప్పుక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కు
లన్నియు పోయిపోవును. మూత్రమందును మంటగూడ తగ్గును.
దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0

దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

మా దివ్యవృక్షములు సుప్రసిద్ధమైనదానినామిది టిలోన దొరకును.

మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగుకై వ్రాయును.

ఈ త్రము అన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,

Manufacturing Chemists,

Lamington Road, Bombay

వాళ్ళిప్పు వెంకటాచలపంధితులుగారి లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలకై ఒకగజదన
వేస వేలు యోగ్యతాపత్రాలలో కొన్నిటిని ఈ దినము తెలిపియున్నాము.

(1) మి దాక్షుడు శ్రీభాగవత్, థెటా ఆయుర్వేద యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు. ఎస్. జె. ఇన్స్టిట్యూటు
ఆఫ్ సైన్సు యానైరెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ మైసూరు వి. ఎస్. ఆఫ్ ది కాలేజి ఇన్స్టిట్యూటు లండన్, కన్
కల్లింగు కెవిన్సు, ఎగియరి లేన్ నెం. 2 బొంబాయి:— మీ లోకమయహర కస్తూరి మాత్రలకు ఉచితముగా
గింపి దానిలో క్యాపిచ్చుకముల కృత్యాసము, అజీర్ణము, మలబద్ధము ప్రకృతి రోగి, కడుపునొప్పి,
జ్వరములు, స్త్రీలయొక్క మొసగునవి పంపివేయవలెను.

(2) మ. వి. ఎస్. అద్భుతకావు, సీరియస్ గర్భము, కానిటికమీషనరు, వైమారు కలెక్టు మెంటు, మైసూరు.
మీవే కేయారుచేయబడుచున్న లోకమయహర కస్తూరి మాత్రలకు సేవకొనయోగించియున్నాను. మిక్కిలి
గుణముగలవృద్ధి

(3) మ. కే. టి. విక్టోరు కవిరాజ్ చిట్ట చక్ర డిస్కెస్సరి, 9-41 వీధి బొంబాయి, రంగూను. బాగా
మీ లోకమయహర కస్తూరి మాత్రలు, నాదము, నాదగ్రహ వస్తువును రోగులకును సంపూర్ణమైన

(4) మి లాల్ సేంగు, మిథా, సబ్ అసిస్టెంటు సర్జను సిరోహి, రాజపుటాగా. కృపి నిచ్చినది.

మీ లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలకు సేవకొనయోగించుచున్నాను. చాలగుణముగలవృద్ధి, తక్షణము 12 సేపాలనుక: పుడు
బుడ్డి 1కి ధర 0.4-0, 6 బుడ్డు 1-4-0 పోస్టుకచ్చ వేరు.

సాళ్ళిప్పు వెంకటాచలపంధితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

శృంగారశ్రీనాథము

శ్రీకృష్ణ సమగ్రచక్రము. 1924-25 సం. ఇంటర్మీడియేట్ కెల్లెన్. వెల 2-0-0.

చాలావదనమనంజరి	1-6-0
ప్రబంధరత్నావళి	1-8-0
మూసాక్షరముచుట	0-4-0
శ్రీకాళీశ్రీనాథకథలు	0-8-0

మణిమంజరి - మేనేజరు,

3/15 బల్లర్ బి వీధి తిరువల్లి క్లబ్బి, మదరాసు.

SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free.

L. H. SELLER, D. Samta (Bengal).

SANTI OIL.

Simple, harmless, external application for rheumatic weakness; Loss of Manhood, etc. No irritation; no discolouring; no pain. Particulars free. Correspondence in English only.

L. H. SELLER, D. Samta (Bengal).

కావలెను

ప్రతి శ్రీమదా క్యాండ్లను విక్రయించుటకు ఏజంట్లు కావలెను మిక్కిలి లాభకరమైన వ్యాపారము. దరఖాస్తు పంపిన వారకులు తెలుపబడును.

Rajvaid Sri Ramandasji Kaviraj
152 Harrison Road, Calcutta

యశస్వి !! యశస్వి !!!
శ్రీమదాకా: స్టా ఫ్రంట్ పాటను ఒకపాకెట్టు యింకా ముగ పంపబడును.
ధరస్వల్పము, ఫల మధికము.
లోకప్రసిద్ధి చెందిన, విషవృక్షసంహారి

మాయెక్క లోకప్రసిద్ధి చెందిన విషవృక్ష సంహారి శ్రీమదాకా: చి గుణములేదని రూపించువారకులు రూ. 25 లు ఇకాముగా నిచ్చినము. కర్మ విధములైన తెలుకాటులు, పాము కాటులు, యింకా అనేక విష కాటులకు యీ శంఠివిది విషయోగించిన నిమిషములో గుణము నివృత్తును

ధర పాకెట్టు 1-కి 0-2-0 మాత్రము.
ధైర్యలక్ష్మీకంపెనీ,
తపాలపెట్టె 265, మదరాసు.

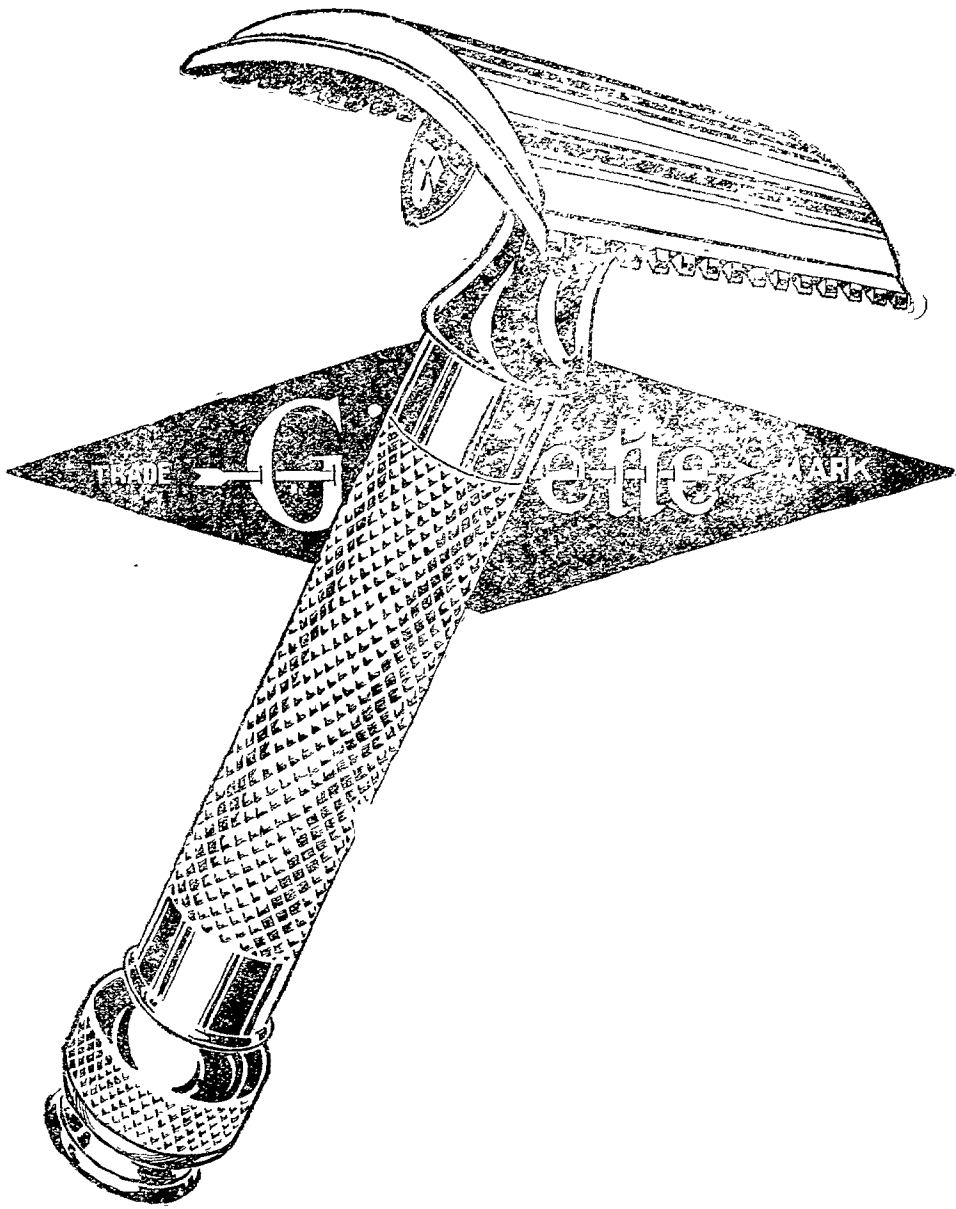
వెంకీ బంగారు బహుమానము

లాటరీ లేకున్న-అదృష్టమునకు మార్గము లేదు
మోసము లేదు
ఏదైన రాకపోవుటలేదు

వగటి వెలుగునలె స్పష్టమైనది

ఒక రూపాయను ఖర్చుచేసి 32 ఆకాశనిగమా మార్గమును కొనుగతు. బలహీనము, అజీర్ణము, మానస కారీగుంబంధమైన వ్యాధులన్నియు పటాశునలె పోవును. దానిని ఉపయోగించినవారు "దానియొక్క వెంకీ బంగారునకు" శుభానుభవి తెలుపుచున్నాడు.
పూర్తి కాటలాగునకు వ్రాయును.
ఆతంక నిగమా బాపధశాల,
28 బ్రాడ్వే మదరాసు.

గిల్టెట్టు నేప్టి రేజరు జగత్ప్రసిద్ధమైనది

ఏలననగా అది చక్కగా
క్షౌరము చేయును

ఇందువలననే అనేకులు యితరవర్తక గురు
తులు గలవాటికంటెనువీటినే ప్రపంచ
మందు అతటను వాడుచున్నారు.

గిల్టెట్టు బిరుదు గనుండు గడ్డమును మిక్కిలి శుభ్ర
ముగా వెంట్రుకలను నదలక, మెత్తని చర్మమునకు
నొప్పికలుగ నీయక క్షౌరము చేయును.

మీనర్ద ఒక గిల్టెట్టు వుండిన మీరే సులభము
గాను, త్వరితముగాను, స్వల్పఖర్చుతోను క్షౌరము
చేసుకొనవచ్చును

మీరు మీ దుకాణాదారుని అందమైనవెట్టెయందు
ఉంచవలెన ఈ సొగసైన రేజరును చూపమని ఆమె
గొడుగు. వైపున చర్మకు గుర్తును చూచిన మీరు
దానిని తెలిసికొనగలరు. దీనికి బదులు జేసిని ఇచ్చి
నను తీసుకొనవచ్చు.

Representative: MULLER & PHIPPS (India), Ltd.
Bombay Calcutta Madras Katachi Rangoon

SAFETY
RAZOR

Made in Boston U. S. A., By the Gillette Safety Razor Company,

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డు విభజనము

ఏప్రిల్ 17:—16 వ తేదీ సాయంత్రము మాడుగుంట
లకు సరిగ నీయూరిలోని ప్రాథమిక పాఠశాలనుంచి చంద్ర
గిరితాలూకా బోర్డు మీడింగు జరుపబడినది.

కాదు చర్చకు దాగలవిషయములలో చాల ప్రముఖము
జెందినవిషయము అనేకములుండినందున అన్ని పాఠశాలలను
పేరుల ప్రేక్షకులు విశేషాత్సాహముతో వచ్చి వాఙ్మయ యేర్పరు
పడినది. కార్యకర్తలుముందు గూర్చునియుండి, అన్ని ప్రాం
తములనుండి మొత్తమున అభ్యర్థులు 46 పాఠశాలలు 19
గురువర్గాలు మాత్రమేగోడరైరి. శ్రీయుక్తేశ్వరు, రామకృష్ణ
రెడ్డి రు. బి. ఏ. వా. అభ్యర్థులకింద గాడుసభ ప్రారంభముగా
గానె అనేక భజన ప్రజాక్షేత్రములకు వ్యాపక శాస్త్రాచి చి
చేయుదు మిగుల శ్రద్ధతో బోర్డుకు మంత్రియార్జన నడపించు
చు చంద్రగిరితాలూకా బోర్డుపాఠశాలలో రాబడులు పరీక్షను
దెట్టెటయును సాధించిన యంత శ్రేష్ఠుడు శ్రీ గుత్తడి. ము
నిరిల్లిం నాయుడు రు (తాలూకాబోర్డు జిల్లాబోర్డు మొదట)
చంద్రగిరి కాలేజిలో తాలూకాలనుకంటె చంద్రగిరితాలూకా
బోర్డు అనుపేరును తీర్చిదిద్ద ప్రకారము తాలూకాలను గలపి కా
ర్యేటికగరం జనాంజారి తాలూకాబోర్డు అను పేరును ప్రస్తుత
ముందు చంద్రగిరితాలూకాబోర్డువిభజించి వరిపాలించుటను
ఆ తీర్మానము నవపాడించి తీర్మానముపాడించుటతో
దీని సభయందు కొంతకాలము జవంబింది. బోర్డు ప్రస్తుత ముం
దులూ అన్ని తాలూకాములపై చంద్రగిరితాలూకా బోర్డుయందు
దేవలయమును కీర్తి యొటి ముంభించి పాలించవలెను కను
యొటిము సభలో రెండుకుత్తలై:వి, ఇప్పటి నాగులు ఆయా
తాలూకాలములకు దుప్పటియగు నాదాయము అధికారు విధా
నము మొలకులకుంజములపై దీర్ఘము మాటాడిరి. ఆనుకొన్నం
లికాలములకుంజ కాన్సిగ నే వృధాచర్మలతో కాలుముంబడి
పోయినది. బోర్డును సభభివలెను. విభజించునది. అనుర
చ్ఛలు సభయందు ప్రవలెను. అన్ని చర్చలు ముగిసినందుకరి ఆస
ము శ్రీ నాయుడుగారి తీర్మానమును ఓటులకు దెట్టగా 9 మంది
ఆనుకలముగను 9 మంది ప్రతిపా లముగను ఓటు
చేసి. అభ్యర్థులకుఓటును తీరా నమునకు ప్రతిపాదముగ
నిచ్చి. అందుచే ప్రతిపాదము వరుగుటచే తీర్మానమోడి
పోయింది వెంటనే ప్రతిపాదమువారు హర్షభవముగా
వింజిరి తీర్మానమును ప్రతిపాదముగ వోటుజేసిన వరుగులలో
నలుగురు నాగునేకేడ్ ప్రభుత్వయోజితభవించిరి. ప్రభ
మనునదియు శ్రీయుక్తేశ్వరునాయుడుగారి కింద నుండి
బోర్డును నముల పాల్గొను మండిట్టిము నీతి తీర్మానమునకు బ్రో
త్సాహకర్తయ్యగు బోర్డుకర్తాభ్యర్థులు శ్రీ గుత్తడి. ము.
రంగయ్యరెడ్డిగారిను మరొకచర సభ్యులును ప్రతిపాదము
జేసిరి రంగ తీర్మానముపై గొయింది. మరొకన్ని కారణములతో
సింక తీర్మానమును ప్రాంత్యపాలనాచట్టబంధము నను
సరి చియే మరియూదముముల వినక ప్రజాపెట్టి బోర్డుకు విభ
జించెదనయి అనుకొనుచున్నారు.

కార్యేటికగరం జనాంజారి యిగాక గ్రామములనుండి
యే భవములయొ గొనిచంద్రగిరి తాలూకాబోర్డు వాయివా సా
కన్యముల ననుంించి పాలింప. దుమన్నది కావిననే విభజించ
వలెని యుపపాదముయొక్కయు ప్రజలయొక్కయు భావము
ప్రస్తుత పేదేదీభవమునో చంద్రగిరితాలూకాబోర్డు ప్రభు
మండిమును దప్పించుకొన్నదిగాని ముందుగా అందముల నెట్లు
దప్పించుకొనినో చూడవలసియున్నది.

ఈ తీర్మానాంతరము ముగిసి యిరతీర్మానములు
చచ్చించి తీర్మానింపబడి సభ సాయంత్ర మాయంబుకు చాలిం
బడినది. కాకరాత్రి శ్రీ ముగిల్లిం నాయుడుగారు రెండుక
తులసభ్యులు నావ్వొనించి ముస్తాక్షుల దెట్టియు చందన
తాలూకాలు అచ్చియు సభ్యులనుండి కావించి నాటిరాత్రి
బుడిక కర్షణ సాగవలెనది.

తలలు బ్రద్దలు గొట్టులు

పోలము గలమను గ్రామమునకు పోలలో రావెడిప్పక
ద్ద కలయుండగానే, మొలెటో రావెడిప్పక దొంగిలించ
బట్టెరి. ఆ మాది కావలియుంకిన ముస్తాక్షులను నిదుర
తేలి చాచి చిరునుబోగా విశేషముఖ్యతోవచ్చియుండిన. నా
దొంగలు కవలివారిని బలముగుదెబ్బలు కట్టెతో గొట్టినందున
నిరుధరకు తి: అపవినవి. మరయులకి బలము గుగాముములకి
నవి. మెంబుగ వారుముగ్గురిని యూ లోకలోభండువైద్యుల
కు గొనిచ్చిరి. దాక్తుగాను చికిత్సచేయుచు ప్రాణాపాయ
ము నుగదని చెప్పుచున్నారు.

శ్రీ రామజయంతి

ఈయూయొందలి ఉద్దరుస్తోననను, గవర్నమెంట్లు కార్య
యములందును, ఆయా ముఖ్యవిధులతోని భజనమందిరములు, భ

BEST MEDIUM FOR PROGRESSIVE ADVERTISERS. THE BUSINESS DIRECTORY

OF INDIA, BURMA & CEYLON.

Published for the mutual Benefit of the
Foreign and Indian Business Houses

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters and Importers, Firms, Factories, Manufactures Mills and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Advertisement Rates in 1924 edition.

Full Page (a copy free)	...	Rs. 150	2 inches Single Column	...	Rs. 20
Half Page	...	80	1 inch. Single Column	...	10
Quarter page	...	50	Name alone in Bold Types	...	5

1 Page in Art Paper & 2 Colour Printing Rs. 200.

Price Per copy Rs 10 or £ 1 net.

TESTIMONIALS OF

THE BUSINESS DIRECTORY OF INDIA, BURMA & CEYLON.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprise in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Jam-e-Jamshed, Bombay.

A mass of useful information relating to the chief cities of India that ought to satisfy the requirements of the most exacting business houses. The information is classified and arranged according to the cities alphabetically that relating to the Presidency towns of Bombay, Madras, Calcutta and Colombo being almost complete and authoritative. A brief but interesting introductory note precedes the information given about each town or place of commercial importance, a feature that adds considerably to the usefulness of the Directory.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Indian Review, Madras.

This is an All-India Directory of useful information for all businessmen. It contains descriptive accounts of trading and import centres in India, Burma and Ceylon, together with a list of trades and business terms in the respective cities. The Directory is amply illustrated.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras, the 1923 edition of which has just reached us. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs tariffs.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

West coast spectator, Calicut.

The Business Directory contains a fund of information which will be found of considerable use not only by businessmen in this country, but also manufacturers, merchants and exporters in foreign countries, desirous of forming or extending trade relations with the Indian Empire.

The Bombay Chronicle.

The Business Directory has an attractive get-up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attraction of cities give some relieving interest. Some tips to saleemen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of foreign Banks and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprise of the kind will do so with profit.

The Cochin Argus, Cochin.

A mass of information of interest and service to merchants, traders, bankers, exporters and importers, commercial travellers, pressmen and others, has been brought together in a very handy form. This Business Directory is a book that should prove a useful addition to any reference library, while it is also calculated in its own way, to help forward the progress of Indian commerce and industry.

Madras Mail, Madras.

It is a well got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. Prefixed to the volume is much valuable information regarding business abbreviations, weights and measures, Indian Customs duties, etc. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look-out for improving their business.

Editor, The British Printer, London.

You are to be congratulated upon the success of his very substantial volume.

The Western Star, Trivandrum.

The bulk of the publication is devoted to interesting and appropriate descriptive accounts of the principal cities, ports and industrial towns all over the Indian Empire together with comprehensive details of trades, arts and industries, several of these accounts being embellished with illustrations of the principal buildings and places of interest.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China); Kobe (Japan), Singapore etc. This is a new diversion for which the Directory should be liked, by merchants at wishing to extend their trades in oriental seas. It is neatly printed decently bound and cheaply priced.

The Champion, Calicut.

A business gazetteer of the chief cities, sea-ports industrial and trading towns within the Indian Empire.

Wanted Agents Every Where, Liberal Commission.

Designers, Printers & Publishers:

THE KANARA PRESS, MADRAS.

Telegram: "KETHEKI"

Phone 540.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిపాపులోదొరకును

చక్కని డబ్బీలో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుళెట్టి ఏధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

వాణిజ్యముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ:

అచ్చు వ్రేండుపనలు, రబ్బరుప్రూఫులు, స్టిల్స్, రాగి, బంగారము, పెండ్లిసామా
నులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, నేపనల సామానులు 609

ఎం.కే.వింగు

హనుమాన్ కాపింగ్ పెన్సలు

లోక ప్రసిద్ధ
మైనది.

డిన్ని సమానమైనది వేరులేదు.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్, 12 బందరువీధి, మదరాసు.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite
Toilets, Kamini Oil,
& Otto Dillabhar, Sold
everywhere."

వెంట్రుకలు దుష్పనలో ఉడిరాకమునుజే త్వరపడుడు.
ఉడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడైపోవును.
అంతవరకు రానిడువద్దు
నేడే
కమినియానూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు
(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)
వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, రోగో మాంశ్య మొన్నకు, యిది దివ్యమృతము
వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గరుడగ గాని యెండరు
మీ వెంట్రుకలు భరల యొక్కటి మెత్తదనమును గల్గి కట్టుకత నుండి నెర
యూ చుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని కరీషించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లుపుద్ధియగునో కనిపెట్టుడు

కమినియా కలనూనెను నిన్ను శర్యోత్కృష్టమనిగ జేయును.

కల బుడ్డి 1-కి ఒక చూపాయి వి. ఓ. చార్జీలు క్రయ్యేము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ కింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువానన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుము.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన నువానముగలది.

1/2 కున్న బుడ్డి 15 ఫెం డ్యు 2.0-0
(వాము బుడ్డి 15 ఫెం డ్యు 0.12-0
1/4 (వాము బుడ్డి 1-కి ఫెం డ్యు 0.8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి
మనోహరమైన వానన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మందు అహ్యార విరివదనము, శరకు అహ్యారవిరవదనమునా దా దొరుకును. లేకున్న,

సాము మేజంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
155 నమ్మామిడు, బొంబాయి.

ఓరియంటల్ గవ
ర్నమెంటు నెక్యూ
రిటీలైఫ్ అస్యూరన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్.

స్థాపితము 1874 జూలై నవంబర్ 1924
గొప్పమూలధనముగల హిందూదేశ భీమాకంపెనీ
హక్కుదారులకు కల్పించిన వాదాపు మొత్తము రూ. 8,00,00,000
ఆస్తులు 6,00,00,000 వైగానే గలదు.
సంపత్తి ఆదాయమున్న యు 1,00,00,000 వైగానే గలదు.
పాసిఫిక్ లోకలు 80,000లకు వైగానే గలదు.
ఆఫీసులు ఈ దిగువస్థలములందు కలవు
అహమదాబాదు బెంకళూరు
అజ్మీరు బొంబాయి
అలహాబాదు కలకత్తా
దెల్లీ కోలంబో
కాండి మంగళూరు.
కరాచి నాగపూరు.
కోలాలంపూరు పూనా.
లాహోరు రంగూరు
మద్రాసు రావల్ పిండి
మాండల తిరువేండూరు
భీమా చేయించుటకు యిష్టముగలవారందరు తక్షణమే
చేసి దానివలన గలుగు లాభమును పొందుటకుంధిది. దీని లాభ
ములు యింకను ఎక్కువగా అభివృద్ధియగు నూచనము గలవు.
ఓరియంటల్ మిక్కిలి లాభకరమైన ప్రత్యేకనదుపాము
చాలని యిస్తు. అది మిక్కిలి జనసమ్మతమైనది.
ప్రతిభలాభములుగల పాలిసి, పక్షిద్దలకుగల ప్రత్యేకపాలి
సీలు చూస్తునది తెలుపు వివరముల పట్టిక కంపెనీకి
వారముడు.
Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8. Madras. } Branch Seey,
Bangalore Branch:—No 3 South Parade
Bangalore
Trivandrom Branch:—Trivandrum.